

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. rugsėjo 3 d.*

Turinys

Teisinis pagrindas	4
Ginčo aplinkybės	11
Dėl atitinkamų įmonių ir nagrinėjamos koncentracijos	11
Dėl nepranešimo	11
Dėl prašymo perduoti klausimo svarstymą Komisijai	11
Dėl ginčijamų sprendimų	12
Procesas Bendrajame Teisme	13
Skundžiamas sprendimas	13
Apeliacinis procesas Teisingumo Teisme ir šio proceso šalių reikalavimai	15
Dėl bylų sujungimo	15
Dėl prašymų įstoti į bylą	16
Dėl prašymų taikyti pagreitintą procedūrą	16
Dėl apeliacinių bylų šalių reikalavimų	17
Dėl apeliacinių skundų	18
Šalių argumentai	18
Teisingumo Teismo vertinimas	25
Dėl pažodinio aiškinimo	27
Dėl istorinio aiškinimo	28

* Proceso kalba: anglų.

– Dėl „Grail“ pateiktų įrodymų priimtinumо	28
– Dėl esmės	29
Dėl kontekstinio aiškinimo	31
– Dėl konteksto aspektų, į kuriuos atsižvelgė Bendrasis Teismas	32
– Dėl kitų konteksto aspektų, kurie gali būti reikšmingi	35
– Išvada dėl kontekstinio aiškinimo	37
Dėl teleologinio aiškinimo	37
Dėl ieškinio Bendrajame Teisme	41
Dėl bylinėjimosi išlaidų	42

„Apeliacinis skundas – Konkurencija – Koncentracijos – Farmacijos pramonės rinka – Genetinės sekoskaitos sistemos – *Illumina Inc.* įgyjama išimtinė *Grail LLC* kontrolė – Reglamentas (EB) Nr. 139/2004 – 22 straipsnis – Nacionalinės konkurencijos institucijos, pagal nacionalinę teisę neturinčios kompetencijos tikrinti koncentracijos, prašymas perduoti klausimo svarstymą – Europos Komisijos sprendimas patikrinti šią koncentraciją – Komisijos sprendimai, kuriais patenkinami kitų nacionalinių konkurencijos institucijų prašymai prisidėti prie prašymo perduoti klausimo svarstymą – Komisijos kompetencija – Teisinis saugumas“

Sujungtose bylose C-611/22 P ir C-625/22 P

dėl atitinkamai 2022 m. rugsėjo 22 d. ir 30 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateiktų dviejų apeliacinių skundų

Illumina Inc., įsteigta Vilmingtone (Jungtinės Amerikos Valstijos), atstovaujama BL D. Beard ir *barrister* J. Holmes, padedamų *advocaat* P. Chappatte, *abogado* F. E. González Díaz, *avvocati* G. C. Rizza ir M. Siragusa, *avocat* T. Verheyden ir *advocate* L. Wright,

apeliantė byloje C-611/22 P,

palaikoma

Biocom California, įsteigtos San Diego (Jungtinės Amerikos Valstijos), atstovaujamos *avocats* B. Amory, É. Barbier de La Serre, A. S. Perraut ir L. Van Mullem,

įstojusios į apeliacinį procesą šalies,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Europos Komisijai, atstovaujamai G. Conte, N. Khan ir C. Urraca Cavedes,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

Graikijos Respublikai, atstovaujamai K. Boskovits,

Prancūzijos Respublikai, iš pradžių atstovaujamai T. Stéhelin ir N. Vincent, vėliau – R. Bénard, T. Lechevallier ir T. Stéhelin,

Nyderlandų Karalystei, atstovaujamai E. M. Besselink, K. Bulterman, A. Hanje ir P. P. Huurnink,

ELPA priežiūros institucijai, atstovaujamai M.-M. Joséphidès, M. Sánchez Rydelski ir C. Simpson,

Grail LLC, įsteigta Menlo Parke (Jungtinės Amerikos Valstijos), atstovaujamai *avocat* A. Giraud, *abogado* J. M. Jiménez-Laiglesia Oñate, *solicitor* D. Little, *abogado* J. Ruiz Calzado ir *advocaat* S. Troch,

įstojusioms į bylą šalims pirmojoje instancijoje,

ir

Grail LLC, įsteigta Menlo Parke (Jungtinės Amerikos Valstijos), atstovaujama *avocat* A. Giraud, *abogado* J. M. Jiménez-Laiglesia Oñate, *solicitor* D. Little, *abogado* J. Ruiz Calzado ir *advocaat* S. Troch,

apeliantė byloje C-625/22 P,

palaikoma

Estijos Respublikos, atstovaujamos N. Grünberg,

įstojusios į apeliacinį procesą šalies,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Illumina Inc., įsteigta Vilmingtone, iš pradžių atstovaujamai BL D. Beard ir *barrister* J. Holmes, padedamų BL B. Cullen, *abogado* F. González Díaz, *avvocati* G. C. Rizza ir M. Siragusa, vėliau BL D. Beard ir *barrister* J. Holmes, padedamų *abogados* J. Blanco Carol ir F. E. González Díaz, *avocate* A. Magraner Oliver, *avvocati* G. C. Rizza ir M. Siragusa ir *avocat* T. Verheyden,

ieškovei pirmojoje instancijoje,

Europos Komisijai, atstovaujamai G. Conte, N. Khan ir C. Urraca Caviedes,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

Graikijos Respublikai, atstovaujamai K. Boskovits,

Prancūzijos Respublikai, iš pradžių atstovaujamai T. Stéhelin ir N. Vincent, vėliau – R. Bénard, T. Lechevallier ir T. Stéhelin,

Nyderlandų Karalystei, atstovaujamai E. M. Besselink, K. Bulterman, A. Hanje ir P. P. Huurnink,

ELPA priežiūros institucijai, atstovaujamai C. Simpson, M. Sánchez Rydelski ir M.-M. Joséphidès,

įstojusioms į bylą pirmojoje instancijoje šalims,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas L. Bay Larsen, kolegijų pirmininkai A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos ir F. Biltgen, teisėjai S. Rodin, P. G. Xuereb, L. S. Rossi, N. Jääskinen, N. Wahl (pranešėjas), I. Ziemele ir J. Passer,

generalinis advokatas N. Emiliou,

posėdžio sekretorė A. Lamote, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2023 m. gruodžio 12 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2024 m. kovo 21 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Savo atitinkamais apeliaciniais skundais *Illumina Inc.* (byla C-611/22 P) ir *Grail LLC* (byla C-625/22 P) prašo panaikinti 2022 m. liepos 13 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Illumina / Komisija* (T-227/21, EU:T:2022:447; toliau – skundžiamas sprendimas); juo šis teismas atmetė *Illumina* ieškinį dėl, pirma, 2021 m. balandžio 19 d. Komisijos sprendimo C(2021)2847 *final*, kuriuo patenkintas *Autorité de la concurrence française* (Prancūzijos konkurencijos institucija) prašymas, kad Komisija patikrintų koncentraciją, kuria *Illumina, Inc.* siekia įgyti išimtinę *Grail* kontrolę (byla COMP/M.10188 – *Illumina / Grail*) (toliau – ginčijamas sprendimas), antra, 2021 m. balandžio 19 d. Komisijos sprendimų C(2021)2848 *final*, C(2021)2849 *final*, C(2021)2851 *final*, C(2021)2854 *final* ir C(2021)2855 *final*, kuriais patenkinti Graikijos, Belgijos, Norvegijos, Islandijos ir Nyderlandų nacionalinių konkurencijos institucijų prašymai prisidėti prie šio prašymo perduoti klausimo svarstymą (toliau kartu su ginčijamu sprendimu – ginčijami sprendimai), ir, trečia, 2021 m. kovo 11 d. Komisijos rašto, kuriuo *Illumina* ir *Grail* pranešta apie minėtą prašymą perduoti klausimo svarstymą (toliau – informacinis pranešimas), panaikinimo.

Teisinis pagrindas

- 2 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 24, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 40) (toliau – EB reglamentas dėl koncentracijų) 5–8, 11, 14–16, 24 ir 25 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:
„(5) <...> yra būtina garantuoti, kad reorganizacijos procesas nedarytų ilgalaikės žalos konkurencijai; kadangi dėl to Bendrijos teisėje reikalingos koncentraciją, galinčią itin riboti konkurenciją bendrojoje rinkoje arba žymioje jos dalyje, reglamentuojančios nuostatos.

- (6) Todėl reikalingas konkretus teisės dokumentas, kuris leistų veiksmingai kontroliuoti visų koncentracijų daromą poveikį konkurencijos struktūrai Bendrijoje ir kuris būtų vienintelis tokioms koncentracijoms taikomas dokumentas. Dėl [1989 m. gruodžio 21 d.] Tarybos reglamento (EEB) Nr. 4064/89 [dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 395, 1989, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 31)] Bendrijos politika galėjo plėtotis šioje srityje. Tačiau jau turint patirties, šį reglamentą dabar būtina suderinti su teisės aktais, parengtais atsižvelgiant į iššūkius labiau integruotai rinkai ir būsimos Europos Sąjungos plėtrai. Remiantis subsidarumo ir proporcingumo principais, kaip nustatyta [EB] 5 straipsnyje, šis reglamentas nenumato nieko, kas nėra būtina siekiant tikslo užtikrinti, kad konkurencija bendrojoje rinkoje nėra iškraipoma remiantis atviros rinkos ekonomikos, kur vyksta laisva konkurencija, principu.
- (7) [EB] 81 ir 82 straipsnių, kai jie taikomi tam tikrų koncentracijų atžvilgiu remiantis Teisingumo Teismo precedentų teise [jurisprudencija], nepakanka kontroliuoti visoms operacijoms, kurios gali pasirodyti nesuderinamos su [EB] Sutartyje numatytos neiškraipytos konkurencijos sistema. Todėl šis reglamentas turėtų remtis ne tik [EB] 83 straipsniu, bet iš esmės ir [EB] 308 straipsniu, pagal kurį Bendrija gali sau suteikti papildomų, šiems tikslams pasiekti būtinų veikimo galių, taip pat veikimo galių koncentracijų, atsiradusių [EB] Sutarties I priede išvardytų žemės ūkio produktų rinkose, atžvilgiu.
- (8) Šiame reglamente patvirtintos nuostatos turėtų būti taikomos svarbiems struktūriniams pokyčiams, kurių poveikis rinkai jaučiamas už bet kurios vienos valstybės narės ribų. Tokios koncentracijos paprastai turėtų būti tikrinamos išimtinai Bendrijos lygiu taikant vieno langelio principą ir laikantis subsidarumo principo. <...>

<...>

- (11) Taisyklės, reglamentuojančios Komisijos medžiagos apie koncentracijas perdavimą valstybėms narėms ir valstybių narių medžiagos apie koncentracijas perdavimą Komisijai, turėtų būti taikomos kaip veiksmingas korekcinis mechanizmas remiantis subsidarumo principu; šiomis taisyklėmis atitinkamu būdu ginami valstybių narių konkurencijos interesai ir tinkamai atsižvelgiama į teisinį aiškumą ir vieno langelio <...> principą.

<...>

- (14) Komisija ir valstybių narių kompetentingos institucijos kartu turėtų sukurti valdžios institucijų tinklą taikydamos savo atitinkamą kompetenciją glaudžiai bendradarbiaudamos, naudodamosi veiksmingomis keitimosi informacija ir konsultavimosi priemonėmis, siekdamos, kad atvejį nagrinėtų labiausiai tam tinkanti institucija, laikydamosi subsidarumo principo ir siekdamos kiek įmanoma užtikrinti, kad apie konkrečią koncentraciją nebūtų siunčiami pakartotiniai pranešimai. Komisijos medžiagos apie koncentracijas perdavimas valstybėms narėms ir valstybių narių medžiagos apie koncentracijas perdavimas Komisijai turi vykti racionaliai, kiek įmanoma vengiant situacijų, kai medžiaga apie koncentraciją perduodama prieš ir po pranešimo apie ją.
- (15) Komisija turėtų galėti perduoti valstybės narės kompetencijai klausimus apie koncentracijas, apie kurias pranešama, kurios veikia Bendrijos mastu ir kelia žymią grėsmę konkurencijai valstybės narės rinkoje, kuri turi visus atskiros rinkos požymius. Kai koncentracijos daro poveikį konkurencijai tokioje rinkoje, kuri nėra svarbi bendrosios

rinkos dalis, Komisija turėtų privalėti esant prašymui perduoti visą arba dalį klausimo suinteresuotai valstybei narei. Valstybė narė turėtų galėti perduoti Komisijos kompetencijai klausimą apie koncentraciją, kuri neveikia Bendrijos mastu, tačiau kuri daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ir kelia rimtą grėsmę konkurencijai Bendrijos teritorijoje. Kitos valstybės narės, kurios pagal savo kompetenciją taip pat gali patikrinti koncentraciją, taip pat turėtų galėti prisidėti prie prašymo. Esant tokiai situacijai, siekiant užtikrinti sistemos veiksmingumą ir nuspėjamumą, nacionaliniai terminai turėtų būti sustabdomi, kol priimamas sprendimas, kieno kompetencijai perduoti klausimą. Komisija turėtų turėti įgaliojimus tikrinti ir imtis veiksmų koncentracijos atžvilgiu prašančiosios valstybės narės arba prašančiųjų valstybių narių vardu.

- (16) Konkrečioms įmonėms turėtų būti suteikta galimybė prašyti perduoti arba neperduoti klausimą Komisijos kompetencijai, kol nepranešama apie koncentraciją, kad būtų galima toliau didinti sistemos veiksmingumą kontroliuojant Bendrijoje egzistuojančias koncentracijas. <...> Konkrečių įmonių prašymu Komisija gali perduoti valstybės narės kompetencijai medžiagą apie koncentraciją, kuri veikia Bendrijos mastu ir kuri gali kelti rimtą grėsmę konkurencijai valstybės narės rinkoje, kuri turi visus individualios rinkos požymius; tačiau iš konkrečių įmonių neturėtų būti reikalaujama įrodyti, kad koncentracijos poveikis būtų žalingas konkurencijai. Koncentracijos klausimas neturėtų būti perduotas iš Komisijos kompetencijos valstybės narės, kuri nesutiko, kad jai būtų perduotas šis klausimas, kompetencijai. Prieš pranešant nacionalinėms institucijoms, konkrečios įmonės taip pat turėtų galėti prašyti, kad koncentracijos, kuri neveikia Bendrijos mastu, tačiau kurią galima tikrinti remiantis mažiausiai trijų valstybių narių nacionalinės teisės aktais, klausimas būtų perduotas Komisijai. <...>

<...>

- (24) Siekiant užtikrinti neiškraipytą konkurenciją bendrojoje rinkoje, remiant politiką, įgyvendinamą laikantis atviros rinkos ekonomikos, kur vyksta laisva konkurencija, principo, šiame reglamente turi būti leidžiama veiksmingai kontroliuoti visas koncentracijas atsižvelgiant į poveikį, kurį jos daro konkurencijai Bendrijoje. Atitinkamai, [Reglamente Nr. 4064/89] nustatytas principas, kad Bendrijos mastu veikianti koncentracija, kuri sukuria arba sustiprina dominuojančią padėtį ir dėl to būtų itin apribojama veiksminga konkurencija bendrojoje rinkoje arba didelėje jos dalyje, turi būti paskelbta nesuderinama su bendrąja rinka.
- (25) Turint omenyje pasekmes, kurias koncentracijos gali turėti oligopolinėse rinkos struktūrose, dar svarbiau palaikyti veiksmingą konkurenciją tokiose rinkose. Daugelyje oligopolinių rinkų pastebimas pakankamas konkurencijos laipsnis. Tačiau tam tikromis aplinkybėmis veiksminga konkurencija gali būti žymiai apribota, kai vykstant koncentracijai išnyksta svarbūs konkurenciniai suvaržymai, anksčiau egzistavę dėl konkuravusių, o dabar susijungusių šalių, taip pat sumažėja konkurencinis spaudimas likusiems konkurentams, net kai nėra tikimybės, kad oligopolio [oligopolijos] nariai koordinuos savo veiksmus. Tačiau Bendrijos teismai neturi manyti, kad išsamiai aiškinamame [Reglamente Nr. 4064/89] reikalaujama koncentracijas, dėl kurių gali atsirasti tokie nekoordinuojami poveikiai, paskelbti nesuderinamomis su bendrąja rinka. Todėl siekiant teisinio aiškumo turėtų būti nedviprasmiškai nustatoma, kad šiame reglamente leidžiama veiksmingai kontroliuoti visas tokias koncentracijas nustatant, kad bet kokia koncentracija, kuri labai kliudytų veiksmingai konkurencijai bendrojoje rinkoje arba didelėje jos dalyje, turi būti paskelbta nesuderinama su bendrąja

rinka. 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse vartojama sąvoka „itin apribojama veiksminga konkurencija“, išskyrus dominavimo sąvoką, turėtų būti taikoma tik koncentracijų sukeliama antikonkurencijos efektui, kuris atsiranda dėl įmonių, kurios neturėtų dominuojančios padėties konkrečioje rinkoje, nekoordinuotų veiksmų.“

3 Reglamento Nr. 139/2004 1 straipsnyje „Taikymo sritis“ numatyta:

„1. Nepažeidžiant 4 straipsnio 5 dalies ir 22 straipsnio, šis reglamentas taikomas visoms Bendrijos mastu veikiančioms koncentracijoms kaip apibrėžta šiame straipsnyje.

2. Koncentracija veikia Bendrijos mastu, kai:

- a) visų konkrečių įmonių bendra pasaulinė apyvarta viršija 5000 milijonų eurų; ir
- b) kiekvienos iš bent dviejų konkrečių įmonių bendra apyvarta Bendrijos mastu viršija 250 milijonų eurų,

išskyrus atvejus, kai kiekvienos įmonės apyvarta vienoje ir toje pačioje valstybėje narėje yra ne mažesnė kaip du trečdaliai jos bendrosios apyvartos Bendrijos mastu.

3. Koncentracija, kuri neatitinka 2 dalyje nustatytų ribų, veikia Bendrijos mastu, kai:

- a) visų konkrečių įmonių bendra pasaulinė apyvarta viršija 2500 milijonų eurų,
- b) kiekvienoje iš bent trijų valstybių narių, bendra visų konkrečių įmonių apyvarta viršija 100 milijonų eurų,
- c) kiekvienoje iš bent trijų b punkte minėtų valstybių narių, kiekvienos iš bent dviejų konkrečių įmonių bendra apyvarta viršija 25 milijonus eurų, ir
- d) kiekvienos iš bent dviejų konkrečių įmonių bendra apyvarta Bendrijos mastu viršija 100 milijonų eurų,

išskyrus atvejus, kai kiekvienos įmonės apyvarta vienoje ir toje pačioje valstybėje narėje yra ne mažesnė kaip du trečdaliai jos bendrosios apyvartos Bendrijos mastu.

4. Remdamasi statistiniais duomenimis, kuriuos gali reguliariai teikti valstybės narės, Komisija atsiskaito Tarybai už 2 ir 3 dalyse numatytų ribų ir kriterijų įgyvendinimą iki 2009 m. liepos 1 d. ir gali teikti pasiūlymus remiantis 5 dalimi.

5. Remdamasi 4 dalyje nurodyta ataskaita ir Komisijos pasiūlymais, Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali pakeisti 3 dalyje nurodytas ribas ir kriterijus.“

4 Minėto reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Laikoma, kad koncentracija vykdoma, kai atsiranda ilgalaikių kontrolės pokyčių dėl:

- a) dviejų arba daugiau anksčiau savarankiškų įmonių arba jų dalių susijungimo, arba

- b) įsigijimo, kai įmonę įsigijo vienas arba daugiau asmenų, kurie jau kontroliuoja bent vieną įmonę, arba kai įmonę įsigijo viena ar daugiau įmonių pirkdamos vertybinius popierius arba turtą, sudarius sutartį arba kitomis priemonėmis, kurios leidžia tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti visą arba dalį vienos arba daugiau kitų įmonių.“
- 5 To paties reglamento 4 straipsnyje „Išankstinis pranešimas apie koncentracijas ir klausimo prieš pranešant apie koncentraciją perdavimas pranešančiųjų šalių prašymu“ numatyta:

„1. Apie šiame reglamente apibrėžtą Bendrijos mastu veikiančią koncentraciją pranešama Komisijai prieš jai pradėdant veikti po susitarimo sudarymo, viešo konkurso paskelbimo arba kontrolinės akcijų dalies įsigijimo.

<...>

2. Apie koncentraciją, kurią sudaro susijungimas, kaip apibrėžta 3 straipsnio 1 dalies a punkte arba kuri atsiranda dėl bendros kontrolės įsigijimo, kaip apibrėžta 3 straipsnio 1 dalies b punkte, praneša bendrai atitinkamai susijungusios arba bendrą kontrolę įgijusios šalys. Visais kitais atvejais pranešimą perduoda asmuo arba įmonė, įsigijusi visą arba dalį vienos arba daugiau įmonių kontrolės.

<...>

4. Prieš pranešant apie koncentraciją, kaip apibrėžta 1 dalyje, 2 dalyje nurodyti asmenys ar įmonės gali informuoti Komisiją pateikdami argumentuotą pareiškimą, kad koncentracija gali turėti didelį poveikį konkurencijai valstybės narės rinkoje, kuri turi visus atskiros rinkos požymius, ir todėl valstybė narė turėtų visiškai arba iš dalies ją patikrinti.

Komisija nedelsdama perduoda šį pareiškimą visoms valstybėms narėms. Argumentuotame pareiškime minėta valstybė narė per 15 darbo dienų nuo pareiškimo gavimo praneša apie savo sutikimą arba nesutikimą su prašymu perduoti šį klausimą. Kai valstybė narė nepriima jokio sprendimo per šį laikotarpį, laikoma, kad ji sutiko.

Nebent valstybė narė nebūtų sutikusi, Komisija, kai ji mano, kad egzistuoja tokia atskira rinka ir kad koncentracija gali daryti didelį poveikį tai rinkai, gali nuspręsti perduoti visą arba dalį šio klausimo svarstyti kompetentingoms valstybės narės institucijoms turint omenyje, kad bus taikomi valstybės nacionalinės konkurencijos teisės aktai.

Sprendimas perduoti ar neperduoti svarstyti klausimą remiantis trečiąja šios dalies pastraipa priimamas per 25 darbo dienas nuo dienos, kai Komisija gauna argumentuotą pareiškimą. Komisija informuoja kitas valstybes nares, konkrečius asmenis ar įmones apie savo sprendimą. Jeigu Komisija per šį laikotarpį nepriima sprendimo, laikoma, kad ji priėmė sprendimą perduoti svarstyti atvejį remiantis konkrečių asmenų arba įmonių pateiktu pareiškimu.

Jeigu Komisija nusprendžia arba laikoma, kad ji nusprendė pagal trečiąją ir ketvirtąją šios dalies pastraipas perduoti svarstyti visą klausimą, joks pranešimas nebus siunčiamas pagal 1 dalį ir taikomi nacionalinės konkurencijos teisės aktai. 9 straipsnio 6–9 dalys taikomos *mutatis mutandis*.

5. Jeigu atsiranda, kaip apibrėžta 3 straipsnyje, koncentracija, kuri neveikia Bendrijos mastu, kaip apibrėžta 1 straipsnyje, ir kurią galima patikrinti remiantis mažiausiai trijų valstybių narių

nacionalinės konkurencijos teisės aktais, 2 dalyje nurodyti asmenys arba įmonės prieš bet koki pranešimą kompetentingoms institucijoms praneša Komisijai argumentuotu pareiškimu, kad koncentraciją turi patikrinti Komisija.

Komisija nedelsdama perduoda šį pareiškimą visoms valstybėms narėms.

Bet kuri valstybė narė, kurios kompetencijai pagal nacionalinės konkurencijos teisės aktus priklauso tikrinti koncentraciją, gali per 15 darbo dienų nuo argumentuoto pareiškimo gavimo pareikšti savo nesutikimą dėl prašymo perduoti klausimo svarstymą.

Kai bent viena tokia valstybė narė pareiškė savo nesutikimą trečiojoje šios dalies pastraipoje nustatyta tvarka per 15 darbo dienų laikotarpį, klausimo svarstymas neperduodamas. Komisija nedelsdama informuoja valstybės nares ir konkrečius asmenis arba įmones apie tokį nesutikimą.

Kai nei viena valstybė narė nepareiškė savo nesutikimo trečiojoje šios dalies pastraipoje nustatyta tvarka per 15 darbo dienų laikotarpį, laikoma, kad koncentracija veikia Bendrijos mastu ir apie ją pranešama Komisijai 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka. Tokiose situacijose nei viena valstybė narė netaiko savo nacionalinės konkurencijos teisės aktų koncentracijai.

<...>“

- 6 Reglamento Nr. 139/2004 9 straipsnis „Klausimo perdavimas spręsti valstybių narių kompetentingoms institucijoms“ suformuluotas taip:

„1. Toliau nurodytomis sąlygomis Komisija gali priimti sprendimą perduoti suinteresuotos valstybės narės kompetentingai institucijai medžiagą apie koncentraciją, apie kurią buvo pranešta. Apie tokį sprendimą nedelsiant pranešama koncentracijoje dalyvaujančioms įmonėms ir kompetentingoms valstybių narių institucijoms.

2. Per 15 darbo dienų nuo pranešimo nuorašo gavimo dienos valstybė narė savo iniciatyva arba Komisijos kvietimu gali informuoti Komisiją, kad ji praneša konkrečioms įmonėms, kad:

- a) koncentracija kelia didelę grėsmę konkurencijai valstybėje narėje esančioje rinkoje, kuri turi visus atskiros rinkos požymius, arba
- b) koncentracija daro poveikį konkurencijai valstybėje narėje esančioje rinkoje, kuri turi visus atskiros rinkos požymius ir kuri neužima didelės bendrosios rinkos dalies.

3. Jeigu Komisija, atsižvelgdama į atitinkamų prekių ar paslaugų rinką bei į 7 dalyje apibrėžtą nagrinėjamą geografinę orientacinę rinką, mano, kad tai yra atskira rinka ir kad toks pavojus konkurencijai egzistuoja, ji gali:

- a) pati išnagrinėti atvejį pagal šį reglamentą, arba
- b) perduoti šį klausimą visą ar jo dalį nagrinėti kompetentingai suinteresuotos valstybės narės institucijai taikant tos valstybės narės nacionalinės konkurencijos teisės aktus.

Tačiau jeigu Komisija nustato, kad tokia atskira rinka arba grėsmė jai neegzistuoja, ji priima konkrečiai valstybei narei skirtą sprendimą ir pati ima nagrinėti šį atvejį šiame reglamente nustatyta tvarka.

Tais atvejais, kai valstybė narė informuoja Komisiją pagal 2 dalies b punktą, kad koncentracija daro poveikį konkurencijai jos teritorijoje esančioje atskiroje rinkoje, kuri neužima didelės bendrosios rinkos dalies, Komisija perduoda visą arba dalį su konkrečia atskira rinka susijusio atvejo medžiagos, jeigu ji mano, kad tokiai atskirai rinkai daromas poveikis.

<...>“

7 Šio reglamento 22 straipsnis „Klausimo perdavimas Komisijai“ suformuluotas taip:

„1. Viena arba daugiau valstybių narių gali prašyti Komisijos patikrinti, kaip apibrėžta 3 straipsnyje, bet kurią koncentraciją, kuri neveikia Bendrijos mastu, kaip apibrėžta 1 straipsnyje, bet kuri daro poveikį tarp valstybių narių vykstančiai prekybai arba kelia rimtą [didelę] grėsmę konkurencijai šį prašymą teikiančios valstybės narės arba valstybių narių teritorijoje.

Toks prašymas pateikiamas ne daugiau kaip per 15 darbo dienų nuo dienos, kai buvo pranešta apie koncentraciją, o jeigu pranešimo nereikia, tai nuo dienos, kai apie ją konkreti valstybė narė sužinojo kitu būdu.

2. Komisija nedelsdama informuoja valstybių narių kompetentingas institucijas ir konkrečias įmones apie bet kokią pagal 1 dalį gautą prašymą.

Bet kuri kita valstybė narė turi teisę prisidėti prie pradinio prašymo per 15 darbo dienų nuo dienos, kai Komisija ją informuoja apie pradinį prašymą.

Visi nacionalinės teisės aktų nustatyti terminai, susiję su koncentracija, sustabdomi, kol šiame straipsnyje numatytoje procedūroje nusprendžiama, kur koncentracija bus tikrinama. Kai tik valstybė narė informuoja Komisiją ir konkrečias įmones, kad ji nenori prisidėti prie prašymo, nacionalinės teisės aktų nustatytų terminų sustabdymas baigiasi.

3. Komisija gali ne vėliau kaip po 10 darbo dienų nuo 2 dalyje nustatyto termino pabaigos nuspręsti patikrinti koncentraciją, kai ji mano, kad koncentracija daro poveikį tarp valstybių narių vykstančiai prekybai arba kelia rimtą [didelę] grėsmę konkurencijai šį prašymą teikiančios valstybės narės arba valstybių narių teritorijoje. Jeigu Komisija nepriima sprendimo per šį laikotarpį, laikoma, kad ji priėmė sprendimą patikrinti koncentraciją remdamasi prašymu.

Komisija informuoja visas valstybes nares ir konkrečias įmones apie savo sprendimą. Ji gali reikalausti pateikti pranešimą pagal 4 straipsnį.

Prašymą pateikusi valstybė narė arba valstybės narės daugiau nebetaiko savo nacionalinės konkurencijos teisės aktų koncentracijos atžvilgiu.

4. 2 straipsnis, 4 straipsnio 2 ir 3 dalys, 5, 6 ir 8–21 straipsniai taikomi, kai Komisija tikrina koncentraciją pagal 3 dalį. 7 straipsnis taikomas tada, kai koncentracija dar nevykdoma tą dieną, kai Komisija informuoja konkrečias įmones, kad buvo pateiktas prašymas.

Kai pranešimas nereikalingas pagal 4 straipsnį, 10 straipsnio 1 dalyje nustatytas laikotarpis, per kurį gali būti pradėta procedūra, prasideda darbo dieną po dienos, kai Komisija informuoja konkrečias įmones, kad ji nusprendė patikrinti koncentraciją pagal 3 dalį.

5. Komisija gali informuoti vieną arba kelias valstybes nares, kad ji mano, jog koncentracija atitinka 1 dalyje numatytus kriterijus. Tokiais atvejais Komisija gali paraginti valstybę narę arba valstybes nares pateikti prašymą pagal 1 dalį.“
- 8 1992 m. gegužės 2 d. Europos ekonominės erdvės susitarime (OL L 1, 1994, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 52 t., p. 3, toliau – EEE susitarimas) yra 24 protokolai dėl bendradarbiavimo koncentracijų kontrolės srityje. Šio protokolo 6 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje numatyta, kad viena ar daugiau Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybių gali prisidėti prie valstybės narės pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį Komisijai skirtą prašymą, jei koncentracija daro poveikį vienos ar daugiau valstybių narių ir vienos ar daugiau ELPA valstybių tarpusavio prekybai ir kelia didelę grėsmę konkurencijai prie prašymo prisidedančios (-ių) ELPA valstybės (-ių) teritorijoje.

Ginčo aplinkybės

- 9 Ginčo aplinkybės išdėstytos skundžiamo sprendimo 6–35 punktuose ir šio proceso tikslais jas galima apibendrinti taip, kaip nurodyta toliau.

Dėl atitinkamų įmonių ir nagrinėjamos koncentracijos

- 10 *Illumina* yra JAV įsteigta bendrovė, siūlanti sprendimus genetikos ir genomikos analizės srityje taikant sekoskaitos ir lustų technologijas.
- 11 2020 m. rugsėjo 20 d. *Illumina* sudarė susijungimo susitarimą ir planą, siekdama įgyti *Grail* (anksčiau – *Grail, Inc.*), taip pat įsteigtos Jungtinėse Amerikos Valstijose ir plėtojančios ankstyvos vėžio diagnostikos kraujo tyrimus, kurios 14,5 % kapitalo ji jau valdė, išimtinę kontrolę (toliau – nagrinėjama koncentracija).
- 12 2020 m. rugsėjo 21 d. *Illumina* ir *Grail* apie šią koncentraciją paskelbė pranešime spaudoai.

Dėl nepranešimo

- 13 Kadangi *Illumina* ir *Grail* apyvarta neviršijo atitinkamų ribų, be kita ko, nes *Grail* negavo pajamų nė vienoje Sąjungos valstybėje narėje ar kitur pasaulyje, nagrinėjama koncentracija neveikė Europos mastu, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 139/2004 1 straipsnį, taigi apie ją Komisijai nebuvo pranešta pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalį.
- 14 Apie nagrinėjamą koncentraciją taip pat nebuvo pranešta Sąjungos valstybėse narėse ar kitose valstybėse, kurios yra EEE susitarimo šalys, nes ji nepateko į koncentracijų kontrolę reglamentuojančių jų nacionalinės teisės aktų taikymo sritį.

Dėl prašymo perduoti klausimo svarstymą Komisijai

- 15 2020 m. gruodžio 7 d. Komisija gavo skundą dėl nagrinėjamos koncentracijos.

- 16 2021 m. vasario 19 d. Komisija, remdamasi Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 5 dalimi, išsiuntė valstybėms narėms ir kitoms valstybėmsEEE susitarimo šalims raštą, kuriuo jas informavo apie nagrinėjamą koncentraciją ir paaiškino priežastis, dėl kurių mano, kad ji atrodo atitinkanti šio reglamento 22 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, ir paragino jas pateikti prašymą perduoti klausimo svarstymą pagal pastarąją nuostatą, kad ji galėtų patikrinti šią koncentraciją (toliau – raginimas).
- 17 2021 m. kovo 4 d. Komisija informavo *Illumina* ir *Grail* apie tai, kad išsiuntė valstybėms narėms ir kitoms valstybėms,EEE susitarimo šalims, raginimą ir kad jos turi galimybę pateikti jai prašymą perduoti klausimo svarstymą pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalį.
- 18 2021 m. kovo 9 d. Prancūzijos nacionalinė konkurencijos institucija paprašė Komisijos remiantis šia nuostata patikrinti nagrinėjamą koncentraciją (toliau – prašymas perduoti klausimo svarstymą).
- 19 2021 m. kovo 10 d. Komisija pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 2 dalį informavo kitų valstybių narių, taip pat kitų valstybių,EEE susitarimo šalių, nacionalines konkurencijos institucijas ir ELPA priežiūros instituciją apie prašymą perduoti klausimo svarstymą. 2021 m. kovo 11 d. Komisija išsiuntė *Illumina* ir *Grail* informacinį pranešimą, kuriuo informavo apie šį prašymą ir priminė, kad pagal šio reglamento 7 straipsnį ir 22 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos antrą sakinį jos negali vykdyti nagrinėjamos koncentracijos, kol ji nėra atmetusi šio prašymo arba pripažinusi, kad ši koncentracija suderinama su vidaus rinka.
- 20 2021 m. kovo 16 d. ir 29 d. *Illumina* ir *Grail* Komisijai pateikė pastabas, prieštaraujamos prašymui perduoti klausimo svarstymą. 2021 m. balandžio 2, 7 ir 12 d. *Illumina* atsakė į 2021 m. kovo 26 d. ir balandžio 8 d. Komisijos prašymus pateikti informacijos.
- 21 2021 m. kovo 24, 26 ir 31 d. raštais Islandijos, Norvegijos, Belgijos, Nyderlandų ir Graikijos nacionalinės konkurencijos institucijos, remdamosi Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 2 dalimi, o Islandijos ir Norvegijos nacionalinių konkurencijos institucijų atveju –EEE susitarimo 24 protokolo 6 straipsnio 3 dalimi, paprašė leisti prisidėti prie prašymo perduoti klausimo svarstymą (toliau – prašymai prisidėti).
- 22 2021 m. kovo 31 d. Komisija paskelbė Gaires dėl Susijungimų reglamento 22 straipsnyje nustatyto klausimų perdavimo mechanizmo taikymo tam tikrų kategorijų byloms (OL C 113, 2021, p. 1).

Dėl ginčijamų sprendimų

- 23 Ginčijamais sprendimais Komisija patenkino prašymą perduoti klausimo svarstymą ir prašymus prisidėti.
- 24 Komisija, pirma, nusprendė, kad prašymas perduoti klausimo svarstymą buvo pateiktas per Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatytą 15 darbo dienų terminą, skaičiuojamą nuo tos dienos, kai ji, pateikdama raginimą, informavo, be kita ko, Prancūzijos Respubliką apie nagrinėjamą koncentraciją.

- 25 Antra, Komisija taip pat nusprendė, kad Islandijos, Norvegijos, Belgijos, Nyderlandų ir Graikijos nacionalinės konkurencijos institucijos prašymus prisidėti pateikė per minėto reglamento 22 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatytą 15 darbo dienų terminą, skaičiuojamą nuo tos dienos, kai 2021 m. kovo 10 d. raštu ji informavo šias institucijas apie prašymą perduoti klausimo svarstymą.
- 26 Trečia, Komisija nusprendė, kad nagrinėjama koncentracija atitinka Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, todėl valstybės narės gali jos prašyti patikrinti šią koncentraciją, nors ji nėra Europos masto.
- 27 Šiuo klausimu Komisija nusprendė, kad valstybės narės gali jos prašyti patikrinti kiekvieną koncentraciją, „dėl kurios jos neturi kompetencijos“, jeigu tenkinamos šio reglamento 22 straipsnyje nustatytos sąlygos.

Procesas Bendrajame Teisme

- 28 2021 m. balandžio 28 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo *Illumina* ieškinį (byla T-227/21).
- 29 2021 m. liepos 2 d. nutartimi Bendrojo Teismo trečiosios išplėstinės kolegijos pirmininkas leido *Grail* įstoti į bylą palaikyti *Illumina* reikalavimų.
- 30 2021 m. liepos 12 ir 22 d., rugpjūčio 6 d. sprendimais ir 2021 m. rugpjūčio 25 d. nutartimi Bendrojo Teismo trečiosios išplėstinės kolegijos pirmininkas atitinkamai leido Nyderlandų Karalystei, Prancūzijos Respublikai, Graikijos Respublikai ir ELPA priežiūros institucijai įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų.
- 31 2021 m. rugpjūčio 18 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo dokumentą, juo *Illumina* pranešė Bendrajam Teismui, kad tą pačią dieną įsigijo visas *Grail* akcijas, tačiau atskyrė turtą taip, kad būtų užtikrinta, jog ji nekontroliuotų šios bendrovės.
- 32 2021 m. spalio 7 d. Komisija paprašė Bendrojo Teismo, atsižvelgiant į šį įsigijimą, panaikinti *Grail*, kaip įstojusios į bylą šalies, statusą.
- 33 Šalys buvo išklausytos ir atsakė į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus per 2021 m. gruodžio 16 d. posėdį.

Skundžiamas sprendimas

- 34 Skundžiamame sprendime atmetęs Komisijos prašymą panaikinti *Grail* suteiktą įstojusios į bylą šalies statusą (53–59 punktai) ir nusprendęs, kad ieškinį reikia pripažinti, pirma, nepriimtinu tiek, kiek jis pareikštas dėl informacinio pranešimo, ir, antra, priimtinu tiek, kiek juo siekiama panaikinti ginčijamus sprendimus (60–82 punktai), Bendrasis Teismas išnagrinėjo tris *Illumina* nurodytus ieškinio pagrindus. Pirmasis iš šių pagrindų buvo grindžiamas Komisijos kompetencijos nagrinėti koncentraciją, nepatenkančią į valstybės narės, kuri jos prašė patikrinti šią koncentraciją, koncentracijų kontrolę reglamentuojančių teisės aktų taikymo sritį, neturėjimu. Ieškinio antrasis pagrindas buvo grindžiamas pavėluotu prašymo perduoti klausimo svarstymą pateikimu, nes nebuvo laikytasi Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatyto termino, ir teisinio saugumo bei gero administravimo principų pažeidimu, nes Komisija vėlavo išsiųsti raginimą. Ieškinio trečiasis pagrindas buvo grindžiamas teisėtų

lūkesčių apsaugos ir teisinio saugumo principų pažeidimu, nes tą dieną, kai *Illumina* ir *Grail* buvo susitarusios dėl nagrinėjamos koncentracijos, pagal Komisijos sprendimų praktiką buvo atsisakoma tikrinti koncentracijas, nepatenkančias į koncentracijų kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų taikymo sritį.

- 35 Manydamas, kad nė vienas iš šių pagrindų nėra pagrįstas, Bendrasis Teismas atmetė visą šį ieškinį.
- 36 Dėl pagrindo, grindžiamo Komisijos kompetencijos neturėjimu, Bendrasis Teismas, remdamasis pažodiniu, istoriniu, kontekstiniu ir teleologiniu Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos aiškinimu, nusprendė, kad valstybės narės šioje nuostatoje nurodytomis sąlygomis gali prašyti perduoti koncentracijos svarstymą, kai ji neveikia Europos mastu, neatsižvelgdamos į jų nacionalinės teisės aktų koncentracijų *ex ante* kontrolės srityje buvimą ar taikymo sritį. Iš to jis padarė išvadą, kad ginčijamais sprendimais Komisija pagrįstai galėjo patenkinti prašymą perduoti klausimo svarstymą ir prašymus prisidėti (skundžiamo sprendimo 183 ir 184 punktai).
- 37 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas nusprendė, kad *Illumina* ir *Grail* argumentai negali paneigti šio aiškinimo.
- 38 Pirma, Bendrasis Teismas atmetė *Illumina* teiginį, kad valstybė narė, priėmusi nacionalinės teisės aktus koncentracijų, kurios nėra Europos masto, kontrolės srityje, neturi galimybės perduoti klausimo dėl tokių koncentracijų Komisijai, jeigu jos nepatenka į šių teisės aktų taikymo sritį. Bendrasis Teismas nusprendė, kad, vadovaujantis ESS 4 straipsnio 1 dalyje, siejamoje su ESS 5 straipsniu, nurodytu įgaliojimų suteikimo principu, kai nevirsijamos Reglamento Nr. 139/2004 1 straipsnyje nustatytos apyvarotos ribos, koncentracija nepatenka į šio reglamento taikymo sritį ir savaime priskiriama valstybių narių kompetencijai. Taigi Sąjungos teisės požiūriu jos visada turi kompetenciją pateikti prašymą perduoti klausimo svarstymą pagal to reglamento 22 straipsnį (skundžiamo sprendimo 153–156 punktai).
- 39 Antra, Bendrasis Teismas nusprendė, kad ginčijamuose sprendimuose pateiktas Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio aiškinimas, pagal kurį valstybė narė gali prašyti perduoti koncentracijos svarstymą pagal šią nuostatą neatsižvelgiant į jos koncentracijų *ex ante* kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų buvimą ir taikymo sritį, atitinka subsidarumo principą. Konkrečiai kalbant, toks aiškinimas užtikrintų, kad, atsižvelgiant į šį principą, ši nuostata būtų „veiksmingas korekcinis mechanizmas“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 11 konstatuojamąją dalį, ir taip būtų ginami valstybių narių interesai. Be to, šiuo aiškinimu būtų užtikrinama, kad, kaip numatyta to reglamento 14 konstatuojamojoje dalyje, atsižvelgiant į šį principą, atvejį nagrinėtų labiausiai tam tinkanti institucija (skundžiamo sprendimo 157–166 punktai).
- 40 Trečia, Bendrasis Teismas nusprendė, kad tokiu aiškinimu paisoma proporcingumo principo ir, kaip Sąjungos teisės aktų leidėjas nurodė Reglamento Nr. 139/2004 6 konstatuojamojoje dalyje, juo nevirsijama tai, kas būtina siekiant, kad nebūtų iškraipyta konkurencija vidaus rinkoje. Bendrasis Teismas, be kita ko, nurodė, kad ginčijamuose sprendimuose pateiktas šio reglamento 22 straipsnio aiškinimas leidžia Komisijai tikrinti koncentraciją pagal šį straipsnį tik tam tikrais specifiniais atvejais, jeigu tenkinami nurodyto straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyti keturi kumuliaciniai kriterijai (skundžiamo sprendimo 167–172 punktai).

- 41 Ketvirta, Bendrasis Teismas nusprendė, kad *Illumina* ir *Grail* siūlomas Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio aiškinimas, pagal kurį šios nuostatos taikymas siejamas su nacionalinės teisės aktų dėl koncentracijų kontrolės taikymo sritimi ir kartu numatoma tam tikra išimtis tokių teisės aktų neturinčioms valstybėms narėms, lemtų neaiškumą dėl koncentracijų, kurioms taikoma ši nuostata. Atvirkščiai, pagal ginčijamuose sprendimuose pateiktą aiškinimą šio straipsnio taikymas priklausytų tik nuo to, ar tenkinami šio reglamento 22 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyti keturi kumuliaciniai kriterijai, kuriais užtikrinamas vienodas šio straipsnio taikymas Sąjungoje laikantis teisinio saugumo principo (skundžiamo sprendimo 173–178 punktai).
- 42 Penkta, Bendrasis Teismas nusprendė, kad *Illumina* nurodytas perdavimų svarstyti klausimą pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį išimtinis pobūdis yra užtikrinamas ginčijamuose sprendimuose pateiktu aiškinimu, nes Komisijos kompetencija tikrinti ir toliau iš esmės priklauso nuo to reglamento 1 straipsnyje nustatytų apyvartos ribų viršijimo, o perdavimo mechanizmas pagal minėto reglamento 22 straipsnį yra tik papildoma kompetencija, tam tikrais konkrečiais atvejais ir tiksliai nustatytomis sąlygomis suteikianti Komisijai galimybę vienos ar kelių valstybių narių prašymu taip pat tikrinti šių ribų neviršijančią koncentraciją, nepaisant jos tarpvalstybinio poveikio, ir taip atsižvelgiama į šio 22 straipsnio kaip „korekcinio mechanizmo“ funkciją (skundžiamo sprendimo 182 punktas).
- 43 Dėl ieškinio pagrindo, grindžiamo pavėluotu prašymo perduoti klausimo svarstymą pateikimu ir teisinio saugumo bei gero administravimo principų pažeidimu, Bendrasis Teismas nusprendė, pirma, kad šis prašymas buvo pateiktas per 15 dienų nuo raginimo, kuris yra „pranešimas“, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, išsiuntimo (skundžiamo sprendimo 214 punktas). Antra, jis konstatavo, kad nors Komisija šį raginimą išsiuntė per neprotingą terminą, vien šios aplinkybės nepakako teisės į gynybą pažeidimui nustatyti (skundžiamo sprendimo 239 ir 242 punktai).
- 44 Galiausiai, Bendrasis Teismas atmetė ieškinio pagrindą, grindžiamą teisėtų lūkesčių apsaugos ir teisinio saugumo principų pažeidimu, motyvuodamas, be kita ko, tuo, kad *Illumina* neįrodė, jog Komisija jai suteikė tikslių, besąlyginių ir neprieštaringų garantijų dėl koncentracijų, nepatenkančių į koncentracijų kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų taikymo sritį, vertinimo (skundžiamo sprendimo 263 punktas).

Apeliacinis procesas Teisingumo Teisme ir šio proceso šalių reikalavimai

Dėl bylų sujungimo

- 45 *Illumina* ir *Grail* pateikė apeliacinius skundus, juos Teisingumo Teismo kanceliarija gavo atitinkamai 2022 m. rugsėjo 22 ir 30 d.
- 46 2022 m. gruodžio 21 d. Teisingumo Teismo pirmininkas, remdamasis Teisingumo Teismo procedūros reglamento 54 straipsnio 2 dalimi, nusprendė sujungti šias bylas, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis ir priimtas sprendimas.

Dėl prašymų įstoti į bylą

- 47 2023 m. vasario 14 d. Teisingumo Teismo pirmininko sprendimu Estijos Respublikai buvo leista įstoti į bylą C-625/22 P palaikyti *Grail* reikalavimų.
- 48 2023 m. kovo 10 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi *Illumina / Komisija* (C-611/22 P, EU:C:2023:205) *Biocom California* buvo leista įstoti į bylą C-611/22 P palaikyti *Illumina* reikalavimų.
- 49 2023 m. kovo 10 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi *Grail / Komisija* (C-625/22 P, EU:C:2023:227) *Association française des juristes d'entreprise* (Prancūzijos įmonių teisininkų asociacija) (AFJE) ir *European Company Lawyers Association* (Europos įmonių teisininkų asociacija) (ECLA) prašymai įstoti į bylą buvo atmesti.

Dėl prašymų taikyti pagreitintą procedūrą

- 50 Atskirais dokumentais, juos Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2022 m. gruodžio 8 ir 20 d., Komisija paprašė šioms byloms taikyti pagreitintą procedūrą, numatytą Procedūros reglamento 133–136 straipsniuose, taikomuose apeliaciniais skundams pagal šio reglamento 190 straipsnio 1 dalį.
- 51 Grįsdama savo prašymus Komisija iš esmės teigė, kad sprendimai dėl nagrinėjamos koncentracijos, visų pirma 2022 m. rugsėjo 6 d. Komisijos sprendimas C(2022) 6454 *final*, kuriuo koncentracija pripažįstama nesuderinama su vidaus rinka ir Europos ekonominės erdvės susitarimo veikimu, priimtas pagal Reglamento Nr. 139/2004 8 straipsnio 3 dalį, sprendimai pagal šio reglamento 8 straipsnio 5 dalies a ir c punktus ir visi būsimi sprendimai, kuriais būtų reikalaujama nutraukti šią koncentraciją pagal minėto reglamento 8 straipsnio 4 dalį ir būtų skiriamos baudos už to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą, yra arba bus paremti prielaida, kad Komisija yra kompetentinga nagrinėti šią koncentraciją. Vadinas, tuo, kad Komisijos kompetencijos klausimas, kurį priklauso išspręsti Teisingumo Teismui, būtų išspręstas kuo greičiau, yra suinteresuotos tiek Komisija, tiek *Illumina* ir *Grail*, ir tai apskritai atitiktų gerą teisingumo vykdymą.
- 52 Procedūros reglamento 133 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Teisingumo Teismo pirmininkas ieškovo arba atsakovo prašymu, išklauses kitą šalį, teisėją pranešėją ir generalinį advokatą, gali nuspręsti, kad byla turi būti nagrinėjama taikant pagreitintą procedūrą, jeigu dėl bylos pobūdžio reikia, kad ji būtų išnagrinėta greitai.
- 53 2023 m. sausio 10 d. Teisingumo Teismo pirmininkas, išklauses kitas šalis, teisėją pranešėją ir generalinį advokatą, nusprendė netenkinti Komisijos prašymų.
- 54 Atsižvelgiant į jautrų ir sudėtingą šių bylų pobūdį, joms būtų sunku taikyti pagreitintą procedūrą, nes nebūtų tinkama sutrumpinti rašytinę proceso Teisingumo Teisme dalį (pagal analogiją žr. 2021 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ ir kt.* (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393, 103 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 55 Be to, nagrinėti bylas taikant pagreitintą procedūrą nebūtų tikslinga ne tik todėl, kad iškelti klausimai turi sisteminę svarbą ir yra sudėtingi, bet ir todėl, kad *Illumina* ir *Grail* pateikė rimtų prieštaravimų ir iki šiol dar neturėjo galimybės susipažinti su Komisijos atsiliepimais, tad iš jų nereikėtų *a priori* atimti galimybės pateikti dublikus.
- 56 Šiuo klausimu Sąjungos institucijų suinteresuotumas, nors ir teisėtas, kuo greičiau nustatyti iš Sąjungos teisės kylančių jų teisių ir prerogatyvų apimtį negali visais atvejais įrodyti, kad yra išimtinė aplinkybė, galinti pateisinti pagreitintos procedūros taikymą byloje (šiuo klausimu žr. 2022 m. liepos 14 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija* (Protokolas Nr. 36), C-207/21 P, EU:C:2022:560, 40 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 57 Vis dėlto, atsižvelgdamas į šių bylų svarbą, Teisingumo Teismo pirmininkas nusprendė šių bylų nagrinėjimui suteikti pirmenybę pagal Procedūros reglamento 53 straipsnio 3 dalį (šiuo klausimu žr. 2017 m. spalio 18 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Weiss ir kt.*, C-493/17, EU:C:2017:792, 13 ir 14 punktus ir 2020 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Komisija ir Taryba / Carreras Sequeros ir kt.*, C-119/19 P ir C-126/19 P, EU:C:2020:676, 41 punktą).

Dėl apeliacinių bylų šalių reikalavimų

- 58 Savo atitinkamuose apeliaciniuose skunduose *Illumina* (byla C-611/22 P) ir *Grail* (byla C-625/22 P) Teisingumo Teismo prašo:
- panaikinti skundžiamą sprendimą,
 - panaikinti ginčijamus sprendimus, prašymą perduoti klausimo svarstymą ir informacinį pranešimą ir
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi šiame apeliaciniame procese ir Bendrajame Teisme išlaidas.
- 59 Komisija Teisingumo Teismo prašo:
- atmesti apeliacinius skundus ir
 - priteisti iš *Illumina* ir *Grail* bylinėjimosi išlaidas.
- 60 Prancūzijos Respublika prašo Teisingumo Teismo atmesti apeliacinius skundus.
- 61 Nyderlandų Karalystė Teisingumo Teismo prašo:
- atmesti apeliacinius skundus ir
 - priteisti iš *Illumina* ir *Grail* bylinėjimosi išlaidas.
- 62 ELPA priežiūros institucija Teisingumo Teismo prašo:
- atmesti apeliacinius skundus ir
 - priteisti iš *Illumina* ir *Grail* bylinėjimosi išlaidas.

- 63 *Biocom California*, įstojusi į bylą palaikyti *Illumina* reikalavimų (byla C-611/22 P), Teisingumo Teismo prašo:
- panaikinti skundžiamą sprendimą,
 - panaikinti ginčijamus sprendimus, prašymą perduoti klausimo svarstymą ir informacinį pranešimą ir
 - priteisti iš Komisijos su šiuo apeliaciniu procesu susijusias bylinėjimosi išlaidas, įskaitant jos pačios bylinėjimosi išlaidas.
- 64 Estijos Respublika, įstojusi į bylą palaikyti *Grail* reikalavimų (byla C-625/22 P), nepateikė įstojimo į bylą paaiškinimo.

Dėl apeliacinių skundų

- 65 Grįsdama apeliacinį skundą byloje C-611/22 P *Illumina* nurodo tris pagrindus.
- 66 Apeliacinio skundo pirmajame pagrinde *Illumina* teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes išaiškino Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalį taip, kad pagal ją valstybei narei, turinčiai nacionalinės teisės aktus koncentracijų kontrolės srityje, leidžiama prašyti Komisijos patikrinti koncentraciją, neatitinkančią sąlygų, reikalaujamų tam, kad ji galėtų būti patikrinta pagal šiuos teisės aktus. Nurodydama apeliacinio skundo antrąjį pagrindą *Illumina* tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai atmetė ieškinio pagrindą, grindžiamą pavėluotu prašymo perduoti klausimo svarstymą pateikimu ir teisinio saugumo bei gero administravimo principų pažeidimu. *Illumina* apeliacinio skundo trečiasis pagrindas grindžiamas teisės klaidomis, Bendrojo Teismo padarytomis vertinant jos argumentus, susijusius su teisėtų lūkesčių ir teisinio saugumo principų pažeidimu, atsižvelgiant į tikslas, besąlygines ir neprieštaringas garantijas, kurias tariamai suteikė Komisijos vykdomoji pirmininko pavaduotoja.
- 67 Grįsdama apeliacinį skundą byloje C-625/22 P, *Grail* taip pat nurodo tris pagrindus, atitinkamai grindžiamus teisės klaida, padaryta aiškinant Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį, teisės klaida dėl nepagrįsto Komisijos vėlavimo ir teisės klaida vertinant teisėtais lūkesčiais ir teisiniu saugumu grindžiamą pagrindą, kurie iš esmės sutampa su *Illumina* pateiktais pagrindais.
- 68 Visų pirma reikia kartu išnagrinėti apeliacinių skundų pirmąjį pagrindą, grindžiamą klaidomis aiškinant Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį, visų pirma jo 1 dalį.

Šalių argumentai

- 69 *Illumina* tvirtina, kad Bendrojo Teismo aiškinimas, jog pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalį valstybei narei leidžiama prašyti perduoti Komisijai tikrinti koncentraciją, kurios šiai valstybei narei neleidžiama tikrinti pagal jos pačios koncentracijų kontrolę reglamentuojančius nacionalinės teisės aktus, yra klaidingas.
- 70 Pirma *Illumina* nurodo, kad Bendrasis Teismas neteisingai atsižvelgė į teisinio saugumo, proporcingumo ir subsidiarumo principus.

- 71 Šiuo klausimu *Illumina* pirmiausia tvirtina, kad Reglamente Nr. 139/2004 nustatyta tvarka sukonkretinamas teisinio saugumo principas, nes nustatant Europos masto koncentracijas, kurios priklauso Komisijos kompetencijai, pasitelkiamos objektyvios apyvartos ribos ir griežti koncentracijų tikrinimo terminai. Bendrojo Teismo aiškinimas, visų pirma pateiktas skundžiamo sprendimo 174 ir 175 punktuose, lemtų akivaizdų teisinį nesaugumą, nes dėl jo atsirastų galimybė tikrinti koncentracijas, kurios nesiekia nei tokių apyvartos ribų, kurių reikia, kad jos būtų pripažintos Europos mastu veikiančiomis koncentracijomis, nei nacionaliniu lygmeniu nustatytų tikrinimo ribų. Ši galima papildoma kontrolė, išeinanti už šiame reglamente ir nacionalinės teisės aktuose nustatytos tvarkos ribų, padidintų nesaugumą, kurį patiria koncentracijos šalys, siekiamos sužinoti, ar koncentracija gali būti tikrinama ir dėl to gali būti uždrausta, pakeista ar pavėlinta.
- 72 Ji teigia, kad Bendrojo Teismo aiškinimas taip pat sukurtų teisinį nesaugumą, nes juo apibrėžtos jurisdikcijos taisyklės grindžiamos tik Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatytais kokybiniais kriterijais, nepaisant požiūrio, kurio laikomasi kitose šio reglamento nuostatose ir valstybių narių priimtuose nacionalinės teisės aktuose dėl koncentracijų kontrolės.
- 73 Be to, jos nuomone, dėl tokio aiškinimo, pagal kurį valstybėms narėms nenustatytas joks terminas prašyti perduoti koncentracijų klausimus Komisijai, atsirastų nesaugumas laiko atžvilgiu ir pavojus, kad šias koncentracijas bus vėluojama patikrinti.
- 74 Kiek tai susiję su proporcingumo principu, *Illumina* nurodo, kad skundžiamo sprendimo 167–172 punktuose pateiktame Bendrojo Teismo vertinime taip pat yra teisės klaidų. Ji, be kita ko, tvirtina, kad dėl Bendrojo Teismo aiškinimo koncentracijų, nesiekiančių nei Reglamente Nr. 139/2004 nustatytų apyvartos ribų, nei nacionaliniu lygmeniu nustatytų kontrolės ribų, šalys įpareigojamos teisinio saugumo sumetimais pranešti apie šias koncentracijas kiekvienai valstybei narei, o šios savo ruožtu bus priverstos išnagrinėti tokius pranešimus.
- 75 Galiausiai *Illumina* laikosi nuomonės, kad skundžiamo sprendimo 160–166 punktuose Bendrasis Teismas klaidingai išnagrinėjo subsidiarumo principą ir Komisijos įgaliojimus, leisdamas jai apeiti teisėkūros procedūrą ir *de facto* pakeisti Reglamente Nr. 139/2004 nustatytas kompetencijos ribas. Bendrajam Teismui pritarus, Komisija mėgina panaikinti tariamas koncentracijų kontrolę reglamentuojančių Sąjungos ir valstybių narių teisės aktų spragas, leisdama tikrinti koncentracijas, kurios nesiekia nei tokių apyvartos ribų, kad būtų Europos masto, nei nacionaliniu lygmeniu nustatytų kontrolės ribų, ir taip apeina pagrindinius teisės aktuose nustatytus Sąjungos teisės ir atitinkamų nacionalinės teisės aktų keitimo reikalavimus.
- 76 *Illumina* teigimu, Bendrasis Teismas taip pat klaidingai nustatė ir išnagrinėjo Reglamento Nr. 139/2004 ir jo 22 straipsnio dalyką.
- 77 Ji nurodo, kad skundžiamo sprendimo 140 ir 142 punktai atspindi klaidingą šio reglamento konstatuojamųjų dalių supratimą ir jais iškraipomas aiškinimas, kurio turi laikytis Bendrasis Teismas. Pirma, klaidinga tvirtinti, kad koncentracijos, darančios didelį poveikį konkurencijos struktūrai Sąjungoje, nagrinėjamos tik Sąjungos lygmeniu. Antra, minėtame reglamente nenumatyta bendra tvarka, skirta užtikrinti, kad būtų tikrinamos visos koncentracijos, darančios poveikį konkurencijos struktūrai Sąjungoje. Galimus trūkumus kaip tik reikėtų šalinti tik teisėkūros priemonėmis. Trečia, skundžiamo sprendimo 142 punkte pateiktu Bendrojo Teismo teiginiu, kad Reglamente Nr. 139/2004 numatyti mechanizmai, skirti pašalinti spragas, susijusias su apyvartos ribų naudojimu, neatsižvelgiama į tai, kad rengiant Reglamentą Nr. 4064/89, o

vėliau – Reglamentą Nr. 139/2004 dėl šių ribų buvo ilgai diskutuojama. Naudodamas objektyvias apyvartos ribas, o ne kokybinius vertinimo kriterijus, Sąjungos teisės aktų leidėjas koncentracijos šalims ir valstybėms narėms suteikia teisinį saugumą, kuris atspindi jų ir Komisijos pasiektą kompromisą.

- 78 *Illumina* tvirtina, kad apibūdindamas Reglamento Nr. 139/2004 dalyką, Bendrasis Teismas pernelyg plačiai išaiškino „korekcinius mechanizmus“, visų pirma numatytus šio reglamento 22 straipsnyje, o tai gali pakeisti kompetencijos paskirstymą valstybėms narėms ir Sąjungai pastarosios naudai. Be to, pateikdamas teleologinį vertinimą, Bendrasis Teismas nepaisė to, kaip, Sąjungos teisės aktų leidėjo nuomone, reikėtų aiškinti minėto reglamento 22 straipsnį siekiant nustatyti instituciją, „tinkamiausią“ nagrinėti bylą, kaip tai suprantama pagal to paties reglamento 14 konstatuojamąją dalį, kai nei nacionalinės konkurencijos institucijos, nei Sąjungos institucijos neturi kompetencijos tikrinti koncentracijos.
- 79 Be to, remdamasi, be kita ko, 2003 m. balandžio 3 d. Sprendimu *Royal Philips Electronics / Komisija* (T-119/02, EU:T:2003:101, 354 punktas), *Illumina* teigia, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 182 punkte neteisingai įvertino Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio išimtinį pobūdį ir nesilaikė taisyklės, pagal kurią nukrypti leidžianti nuostata turi būti aiškinama siaurai.
- 80 Ji taip pat nurodo, kad analizuodamas Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalį Bendrasis Teismas neteisingai taikė pažodinio, istorinio, kontekstinio ir teleologinio aiškinimo principus.
- 81 *Grail* taip pat teigia, kad Bendrasis Teismas padarė aiškinimo klaidą, kai nusprendė, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį Komisijai suteikiama kompetencija tikrinti koncentraciją, nors ji nėra Europos masto, kurią jai perduoda tikrinti valstybė narė, pati neturinti kompetencijos tikrinti jos pagal savo nacionalinės teisės aktus koncentracijų kontrolės srityje. Nė vienas iš aiškinimo metodų, taikomų teisingai, nepatvirtintų tokio Bendrojo Teismo aiškinimo.
- 82 Pirma, *Grail* tvirtina, kad dėl Bendrojo Teismo pateikto pažodinio aiškinimo žodžiui „any“ („bet kurią“), einančiam prieš žodį „concentration“ („koncentraciją“) Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio versijoje anglų kalba, klaidingai suteikta pernelyg didelė reikšmė (skundžiamo sprendimo 91 ir 94 punktai) ir kad juo neatsižvelgta į kitas šio reglamento kalbines versijas.
- 83 Antra, ji teigia, kad istorinis Bendrojo Teismo aiškinimas turi daug spragų. Visų pirma jis grindžiamas tik trimis dokumentais, kuriuos visus parengė Komisija, ir juo neatsižvelgiama į kitus aiškinimo elementus, įskaitant Reglamento Nr. 4064/89, 1997 m. birželio 30 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1310/97, iš dalies keičiančio Reglamentą Nr. 4064/89 (OL L 180, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 164), ir Reglamento Nr. 139/2004 parengiamuosius darbus. Be to, visi dokumentai, kuriais Bendrasis Teismas rėmėsi aiškindamas pradinį Reglamento Nr. 4064/89 22 straipsnio tikslą (skundžiamo sprendimo 96 punktas), buvo paskelbti po šio reglamento priėmimo, nors reikėjo remtis informacija apie teisės aktų leidėjo ketinimą tuo metu, kai jis priėmė šį reglamentą. Taip pat nėra įtikinami keli esminiai Bendrojo Teismo pateikto istorinio samprotavimo aspektai, nes jais neatsakoma į pagrindinį klausimą, ar pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį Komisija turi kompetenciją tikrinti koncentraciją, kurią jai perduoda tikrinti valstybė narė, turinti nacionalinės teisės aktus koncentracijų kontrolės srityje, tačiau ši koncentracija nepatenka į šių teisės aktų taikymo sritį. Be to, nė vienas iš skundžiamame sprendime nurodytų ribotų šaltinių nepatvirtina Bendrojo Teismo pateikto istorinio aiškinimo, grindžiamo idėja, kad šia nuostata siekiama kito tikslo, nei leisti valstybėms

narėms, neturinčioms koncentracijų kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų, perduoti jas tikrinti Komisijai. Galiausiai pateikiant tokį aiškinimą dėstomi akivaizdžiai klaidingi teiginiai, be kita ko, skundžiamo sprendimo 107–109 punktuose.

- 84 *Grail* mano, jog teisinga parengiamųjų darbų analizė leidžia daryti išvadą, kad Reglamento Nr. 4064/89 22 straipsnis jo priėmimo metu buvo taikomas ne koncentracijų kontrolę reglamentuojančius nacionalinės teisės aktus turinčioms valstybėms narėms, o tokių teisės aktų neturinčioms valstybėms narėms, kad jos galėtų prašyti Komisijos patikrinti ir prireikus uždrausti šiame reglamente nustatytų apyvartos ribų nesiekiančias koncentracijas. 1997 ir 2004 m. atliktais vėlesniais šios nuostatos pakeitimais šis tikslas buvo tik papildytas tikslu sumažinti riziką, kad valstybės narės lygiagrečiai tikrins tą pačią koncentraciją, suteikiant galimybę kompetenciją tikrinti koncentraciją turinčioms valstybėms narėms perduoti ją tikrinti Komisijai, jei jos mano, kad Komisija gali tai padaryti geriau.
- 85 Taigi, *Grail* teigimu, parengiamieji darbai nepatvirtina Bendrojo Teismo skundžiamame sprendime padarytų išvadų, jie jas paneigia.
- 86 Trečia, Bendrojo Teismo pateiktas kontekstinis aiškinimas taip pat turi didelių spragų. Taigi skundžiamo sprendimo 126–130 ir 132 punktuose pateikti argumentai mažai įtikinami. Be to, Bendrasis Teismas klaidingai atsisakė atsižvelgti į tam tikrus dokumentus, įskaitant Komisijos pranešimą dėl klausimų, susijusių su koncentracijomis, perdavimo (OL C 56, 2005, p. 2), o jie vis dėlto yra svarbūs kontekstiniam aiškinimui.
- 87 Be to, *Grail* teigimu, Bendrasis Teismas iš esmės nepaisė kelių Reglamento Nr. 139/2004 nuostatų ir jo pateiktas šio reglamento 22 straipsnio aiškinimas jų neatitinka. Ji nurodo būtent minėto reglamento 1 straipsnio 4 ir 5 dalis, 22 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą ir 3 dalies trečią pastraipą. *Grail* taip pat teigia, kad to paties reglamento 15 konstatuojamosios dalies tekstas, kuriame vartojamas žodžių junginys „pagal savo kompetenciją taip pat gali“, prieštarauja Komisijos pateiktam ir Bendrojo Teismo patvirtintam aiškinimui.
- 88 Ketvirta, *Grail* nuomone, Bendrojo Teismo teleologinis aiškinimas taip pat turi trūkumų. Pirma, Bendrojo Teismo teiginys, kad Reglamento Nr. 139/2004 tikslas yra leisti tikrinti „visas koncentracijas“, darančias poveikį konkurencijai Sąjungoje, neatsižvelgiant į apyvartos ribas (skundžiamo sprendimo 140–143 punktai), yra nepagrįstas. Antra, Bendrojo Teismo teiginys, kad perdavimo mechanizmai yra „veiksmingas korekcinis mechanizmas“, skirtas apyvartos riboms būdingiems trūkumams pašalinti, nėra pagrįstas jokių precedentu ir neturi jokio pagrindo (skundžiamo sprendimo 142 punktas).
- 89 *Grail* teigimu, Bendrojo Teismo argumentai, kuriais grindžiamas teleologinis aiškinimas, lemtų su Reglamentu Nr. 139/2004 nesuderinamus rezultatus. Pirma, toks aiškinimas leistų Komisijai atlikti koncentracijų kontrolę *ex post*, kaip ji aiškiai pripažino savo Gairių dėl Susijungimų reglamento 22 straipsnyje nustatyto klausimų perdavimo mechanizmo taikymo tam tikrų kategorijų byloms 21 punkte. Taigi jis neatitiktų tikslo nustatyti *ex ante* tikrinimo sistemą, pagal kurią reikalaujama, kad koncentracijos būtų tikrinamos laikantis griežtų terminų, ir dėl jo Sąjungos koncentracijų kontrolės sistemoje įvyktų radikalus pokytis. Antra, kaip teigia *Grail*, jei šis aiškinimas nebūtų ištaisytas, jis turėtų svarbių praktinių pasekmių įmonėms ir nacionalinėms konkurencijos institucijoms, pažeidžiant veiksmingumo ir teisinio saugumo principus, kuriais daugiau kaip 30 metų grindžiama koncentracijų Sąjungoje kontrolė. Trečia, toks aiškinimas leistų apeiti Reglamente Nr. 139/2004 numatytas apyvartos ribas ir taip pakenktų šiame reglamente nustatytos koncentracijų kontrolės tvarkos nuspėjamumui, o tai turėtų rimtų pasekmių teisiniam

- saugumui. Ketvirta, *Grail* nurodo, kad jeigu Sąjungos teisės aktų leidėjas būtų ketinęs leisti Komisijai tikrinti visas koncentracijas, o to visiškai nematyti iš minėto reglamento parengiamųjų darbų, būtų galima suabejoti tvarkos, grindžiamos neaiškiais valstybių narių klausimų perdavimais, o ne tiesiogine Komisijos teise nagrinėti visas galimai problemines koncentracijas, neatsižvelgiant į Europos ir nacionalines apyvartos ribas, loginiu pagrindu.
- 90 *Biocom California*, įstojusi į bylą palaikyti *Illumina* reikalavimų byloje C-611/22 P, taip pat mano, kad Bendrojo Teismo aiškinimas, kad prašymas pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį gali būti pateiktas ir patenkintas, neatsižvelgiant į koncentracijų kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų taikymo sritį, neatitinka pagrindinių teisinio saugumo ir proporcingumo principų.
- 91 Komisija ginčija *Illumina* ir *Grail* argumentus, pateiktus grindžiant jų apeliacinių skundų pirmąjį pagrindą.
- 92 Dėl *Illumina* apeliacinio skundo pirmojo pagrindo Komisija pirmiausia nurodo, kad jis grindžiamas dviem esminėmis klaidomis dėl Reglamento Nr. 139/2004 pobūdžio. Pirmoji klaida ta, kad *Illumina* nepagrįstai remiasi šiame reglamente nustatyta „vieno langelio“ sistema, kuri susijusi tik su Europos mastu veikiančiomis koncentracijomis, nes neginčijama, kad skundžiamas sprendimas nesusijęs su tokia koncentracija. Antroji esminė klaida yra ta, kad *Illumina* nepagrįstai mano, jog šiuo reglamentu valstybėms narėms suteiktos teisės priklauso nuo koncentracijų kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų. Iš tikrųjų būtų galima remtis EB 308 straipsniu (dabar – SESV 352 straipsnis), pagal kurį buvo priimtas Reglamentas Nr. 139/2004, „siekiant sukurti naujas teises, kurios tampa viršesnės už nacionalines teises“. *Illumina* neatsižvelgė į patį šio reglamento 22 straipsnio, kuris „yra pavyzdys, kai Sąjungos teisėje suteikiama teisė tampa viršesnė už nacionalines teises“, buvimą ir į valstybėms narėms pagal SESV 352 straipsnį suteikiamą teisę kreiptis į Komisiją dėl koncentracijos, nepaisant to, kad jos neturi kompetencijos jos tikrinti.
- 93 Komisijos teigimu, *Illumina* apeliacinio skundo pirmasis pagrindas yra nereikšmingas. *Illumina* visiškai neginčija skundžiamo sprendimo 90–94 punktų, kuriuose Bendrasis Teismas, pateikdamas pažodinį Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio aiškinimą, nusprendė, kad aiškios šios nuostatos formuluotės pakanka Komisijos teiginiui pagrįsti. Šiuo klausimu Komisija mano: kadangi skundžiamo sprendimo 95 punktą turi būti aiškinamas taip, kad vis dėlto buvo būtina remtis kitais aiškinimo metodais, kad būtų galima suformuluoti to sprendimo 183 punkte išdėstytą išvadą, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą. Taigi, jos nuomone, Teisingumo Teismas turi pakeisti skundžiamo sprendimo motyvus šiuo klausimu ir nuspręsti, kad Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pažodinio aiškinimo pakanka pirmojoje instancijoje pareikšto ieškinio pirmajam pagrindui atmesti. Šiomis aplinkybėmis, kadangi visi *Illumina* apeliacinio skundo pirmajame pagrinde pateikti argumentai grindžiami kitais aiškinimo metodais nei pažodinis aiškinimas, šis pagrindas yra nereikšmingas ir neturi būti nagrinėjamas.
- 94 Jeigu pirma išdėstyta pozicijai nebūtų pritarta, Komisija teigia, kad apeliacinio skundo pirmasis pagrindas nepagrįstas. Darant prielaidą, kad reikia atsižvelgti į apeliaciniame skunde nurodytus aiškinimo metodus, *Illumina* jame nepaaiškina, kodėl tais kitais metodais grindžiamų jos teiginių pakanka, kad būtų atmesta aiški Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies prasmė.
- 95 Komisijos nuomone, bendras teiginys, kad skundžiamas sprendimas sukelia teisinį nesaugumą, grindžiamas esminėmis klaidomis, nes neatsižvelgiama į tai, kad šia nuostata valstybėms narėms suteikiama teisė perduoti klausimo svarstymą, o ji yra viršesnė už koncentracijų kontrolę

reglamentuojančius nacionalinės teisės aktus. Argumentas, kad kompetencija pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį nėra apribota jokiais objektyviomis apyvartos ribomis, Komisijos teigimu, yra nepriimtinas, nes tai yra naujas argumentas. Be to, šis argumentas yra teisiškai ir faktiškai klaidingas, nes niekur neįtvirtinta, kad bet kokia riba, pagal kurią nustatoma kompetencija koncentracijų kontrolės srityje, turi būti grindžiama apyvarta. Priekaištas, susijęs su termino, per kurį valstybė narė gali perduoti klausimo svarstymą pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį, nebuvimu, grindžiamas iškreiptu skundžiamo sprendimo 181 punkto aiškinimu.

- 96 Dėl proporcingumo principo laikymosi Komisija tvirtina, kad *Illumina* Bendrajame Teisme nenurodė jokio pagrindo, pagal kurį tuo metu, kai buvo priimtas ginčijamas sprendimas, nagrinėjama koncentracija nebuvo koncentracija, galinti itin riboti veiksmingą konkurenciją vidaus rinkoje. Taigi nėra jokio pagrindo, kuriuo remdamasi *Illumina* apeliaciniame skunde galėtų ginčyti ginčijamo sprendimo proporcingumą. Bet kuriuo atveju, darant prielaidą, kad Teisingumo Teismas nuspręstų, kad apeliacinį skundą reikia nagrinėti šiuo klausimu, Komisija teigia, kad *Illumina* teiginiai yra nereikšmingi ir nepagrįsti.
- 97 Dėl subsidiarumo principo galimo pažeidimo Komisija mano, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad turi jurisdikciją atsakyti į *Illumina* argumentus dėl šio principo taikymo. Ji teigia, pirma, kad *Illumina* nesirėmė tuo, kad Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnis netaikomas, nes nesuderinamas su subsidiarumo principu. Antra, Komisija mano, kad *Illumina* negalėjo ginčyti ginčijamo sprendimo suderinamumo su šiuo principu, nes jis netaikomas tikrinant aktų, priimtų pagal šį straipsnį, teisėtumą. Taigi Komisija visų pirma teigia, kad Bendrasis Teismas neturėjo nagrinėti argumentų, susijusių su subsidiarumo principo pažeidimu, ir kad Teisingumo Teismas šiuo klausimu turi pakeisti motyvus ir atmesti *Illumina* argumentus kaip nereikšmingus.
- 98 Bet kuriuo atveju, net darant prielaidą, kad Teisingumo Teismas nuspręstų, jog būtina išnagrinėti šiuos argumentus, Komisija pabrėžia, kad jie prieštarauja Bendrajame Teisme pareikštame ieškinyje nurodytiems argumentams, kad jie yra nepagrįsti, kiek tai susiję su valstybės narės pateiktu prašymu perduoti klausimo svarstymą, ir kad jais nepaisoma paties Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio pobūdžio.
- 99 Dėl Reglamento Nr. 139/2004 ir jo 22 straipsnio dalyko Komisija mano, kad *Illumina* iškraipo skundžiamo sprendimo 140 ir 142 punktų turinį ir neatsižvelgia į tai, kad Komisijos aiškinimu tikrai nesiekama kito tikslo nei šiuo reglamentu, jis leidžia „veiksmingai kontroliuoti visų koncentracijų daromą poveikį konkurencijos struktūrai [Sąjungoje]“, paisant minėto reglamento 6 konstatuojamojoje dalyje nurodyto tikslo.
- 100 Dėl Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio kaip leidžiančios nukrypti nuostatos pobūdžio Komisija pabrėžia, kad net darant prielaidą, jog *Illumina* argumentai nėra nereikšmingi, jie yra nepagrįsti. Be kita ko, *Illumina* klysta mėgindama sugretinti šias bylas su byla, kurioje buvo priimtas 2003 m. balandžio 3 d. Sprendimas *Royal Philips Electronics / Komisija* (T-119/02, EU:T:2003:101, 354 punktas).
- 101 Komisija teigia, kad argumentus, pateiktus *Grail* apeliacinio skundo pirmajame pagrinde, taip pat reikia atmesti.

- 102 Pirmiausia Komisija pabrėžia, kad skundžiamo sprendimo 142 punkte pateiktas Bendrojo Teismo vertinimas, jog Reglamento Nr. 139/2004 tikslas yra „suteikti galimybę kontroliuoti koncentracijas, kurios gali labai riboti veiksmingą konkurenciją vidaus rinkoje“, atitinka Reglamento Nr. 4064/89 6 ir 7 konstatuojamąsias dalis, pagal kurias EB sutarties 85 ir 86 straipsnių (buvę EB 81 ir 82 straipsniai, dabar – SESV 101 ir 102 straipsniai) nepakanka „kontroliuoti visas operacijas, galinčias pasirodyti nesuderinamomis su Sutarties reikalaujama neiškreiptos konkurencijos sistema“, ir kad todėl reikėjo priimti EB sutarties 235 straipsniu (buvęs EB 308 straipsnis, dabar – SESV 352 straipsnis) grindžiamus teisės aktus, kurie „[leistų] veiksmingai kontroliuoti visas koncentracijos rūšis jų poveikio konkurencijos struktūrai požiūriu <...> Bendrijoje“. Komisija mano, kad *Grail* visiškai nenagrinėja šio rėmimosi SESV 352 straipsniu poveikio. Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsniu valstybėms narėms suteikta galimybė prašyti perduoti koncentracijos klausimo svarstymą yra Sąjungos teisės suteiktos teisės, kurios yra viršesnės už nacionalinės teisės suteikiamas teises, įgyvendinimo pavyzdys.
- 103 Komisija teigia, kad *Grail* apeliacinio skundo pirmasis pagrindas yra nereikšmingas dėl dviejų priežasčių. Pirma, *Grail* aiškiai neginčija skundžiamo sprendimo 183 ir 184 punktų, kuriuose Bendrasis Teismas nusprendė, kad valstybės narės gali prašyti perduoti koncentracijos klausimą neatsižvelgiant į jų nacionalinės teisės aktų koncentracijų *ex ante* kontrolės srityje buvimą ar taikymo sritį, todėl Komisija ginčijamame sprendime nepadarė klaidos, kai tenkino jai pateiktą prašymą perduoti klausimo svarstymą. Labai svarbu, kad pagrinduose ir teisiniuose argumentuose, kuriais remiamasi, būtų tiksliai nurodyti ginčijami Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties motyvuojamosios dalies punktai. Kadangi skundžiamo sprendimo 183 ir 184 punktai neginčijami, argumentai dėl tarpinių Bendrojo Teismo pateikto motyvavimo etapų yra nereikšmingi. Antra, kadangi *Grail*, kaip ir *Illumina*, tinkamai neginčijo skundžiamame sprendime pateikto pažodinio Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies aiškinimo, *Grail* apeliacinio skundo pirmasis pagrindas, grindžiamas tik teiginiu, kad aiškos ir tikslios šios nuostatos formuluotės nepakanka Komisijos aiškinimui pagrįsti, yra neveiksmingas.
- 104 Jeigu tokiame požiūriui nebūtų pritarta, Komisija mano, kad *Grail* apeliacinio skundo pirmasis pagrindas yra nepagrįstas, nes apeliaciniame skunde *Grail* nepaaiškina, kodėl jos nurodyti istorinio, kontekstinio ir teleologinio aiškinimo metodai gali pateisinti aiškinimą, kuriuo nukrypstama nuo Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies formuluotės aiškos reikšmės.
- 105 Pirma, dėl istorinio aiškinimo Komisija mano, kad *Grail* kritika, jog Bendrojo Teismo atliktas Reglamento Nr. 139/2004 parengiamųjų darbų nagrinėjimas turi trūkumų, yra nereikšminga ir bet kuriuo atveju daugiausia nepriimtina. Komisija pažymi, kad *Grail* ne tik ginčija Bendrojo Teismo pateiktą jam pateiktų dokumentų, pavyzdžiui, žaliųjų knygų aiškinimą, bet ir pateikia daug naujų įrodymų, kurie nebuvo pateikti Bendrajame Teisme.
- 106 Taigi Komisija mano, kad *Grail* apeliacinio skundo pirmasis pagrindas, kiek jis grindžiamas parengiamaisiais darbais, pridėtais prie apeliacinio skundo arba pateiktais vėliau, yra nepriimtinas. Be to, Komisija, remdamasi 2019 m. spalio 2 d. Sprendimu *Crédit mutuel Arkéa / ECB* (C-152/18 P ir C-153/18 P, EU:C:2019:810, 39 punktas), teigia, kad prie apeliacinio skundo pridėti aiškinamieji dokumentai, kurie buvo pateikti Bendrajame Teisme, yra priimtini tik tuo atveju, jeigu jie nurodyti ir pačiame apeliacinio skundo tekste arba bent jau yra jame pakankamai paaiškinti.

- 107 Komisijos teigimu, negalima pritarti argumentui, kad Bendrasis Teismas, pateikdamas istorinį aiškinimą, elgėsi aplaidžiai, nebent būtų reikalaujama, kad jis nuolat prašytų institucijų pateikti jam visus visų jame nagrinėjamų aktų parengiamuosius darbus. Be to, *Grail* neatkreipė dėmesio į tai, kad skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas atsakė į pirmojoje instancijoje pateiktus argumentus, kuriuos pasitelkdama *Illumina* aiškino Reglamentą Nr. 4064/89, remdamasis vėlesniu už šį reglamentą dokumentu. Komisija mano, kad, priešingai, nei teigiama *Grail* apeliaciniame skunde, skundžiamame sprendime pateiktas istorinis aiškinimas neatskleidžia jokio „akivaizdžiai klaidingo pareiškimo“. Taigi Teisingumo Teismui nebūtina toliau nagrinėti šio apeliacinio skundo. Bet kuriuo atveju *Grail*, kuri apsiriboja bendra ir lakoniška nuoroda į prie apeliacinio skundo pridėtus dokumentus, neįrodė, kaip kruopštus parengiamųjų darbų nagrinėjimas parodytų, kad Bendrojo Teismo pateiktas istorinis aiškinimas yra klaidingas.
- 108 Antra, dėl kontekstinio aiškinimo Komisija mano, kad *Grail* argumentai negali patvirtinti jos teiginio. Taigi šiai bendrovei nepavyko įrodyti, dėl kokių būtent priežasčių Bendrojo Teismo argumentai, pateikti nagrinėjant Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio kontekstą, kaip ji teigia, yra neįtikinami.
- 109 Trečia, dėl teleologinio šios nuostatos aiškinimo Komisija pabrėžia, kad Reglamento Nr. 139/2004 tikslas yra leisti tikrinti visas koncentracijas, darančias poveikį konkurencijai Sąjungoje, neatsižvelgiant į šio reglamento 1 straipsnyje nurodytas apyvartos ribas, nes šis reglamentas neturi poveikio valstybių narių teisei palikti galioti nacionalinės teisės aktus koncentracijų kontrolės srityje ir nustatyti ribas, nuo kurių jos turi kompetenciją tikrinti koncentracijas pagal šias sistemas. Tai, kad Komisija iš esmės turi kompetenciją tik dėl Europos masto koncentracijų, neturi įtakos jos kompetencijai priimti prašymą perduoti koncentracijos klausimo svarstymą pagal Reglamente Nr. 139/2004 numatytus perdavimo mechanizmus. Kaip nurodyta šio reglamento 11 konstatuojamojoje dalyje, jo 22 straipsnyje nustatytas „veiksmingas korekcinis mechanizmas remiantis subsidiarumo principu“, nes jis leidžia pasiekti minėto reglamento tikslą, o kartu apribojama Komisijos pagrindinė kompetencija, apimanti tik koncentracijas, patenkančias į to paties reglamento 1 straipsnyje nustatytas ribas.
- 110 Ketvirta, Komisija mano, kad, priešingai, nei teigia *Grail*, dėl skundžiamo sprendimo neatsirado su Reglamentu Nr. 139/2004 nesuderinamų rezultatų. *Grail* argumentai iš esmės yra „jai pačiai naudinga išraiška“ to, kaip ji mano, kad turėtų veikti Sąjungos koncentracijų kontrolės tvarka, o šis klausimas nepriklauso Teisingumo Teismo jurisdikcijai.
- 111 Prancūzijos Respublika, Nyderlandų Karalystė ir ELPA priežiūros institucija taip pat ginčija *Illumina* ir *Grail* teiginius. Jų teigimu, šios bendrovės, be kita ko, neatsižvelgia į pažodinio aiškinimo viršenybę ir į aiškią bei tikslią Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos pirmos sakinio dalies formuluotę, kurioje nedaroma jokio skirtumo pagal tai, ar valstybė narė turi nacionalinės teisės aktus koncentracijų kontrolės srityje, ar ne. Perdavimo mechanizmai veikia kaip „korekciniai mechanizmai“, leidžiantys veiksmingai kontroliuoti visas koncentracijas, atsižvelgiant į jų poveikį konkurencijos struktūrai Sąjungoje.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 112 Apeliacinių skundų pirmajame pagrinde *Illumina* ir *Grail* teigia, kad Bendrasis Teismas padarė kelias klaidas aiškindamas Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį, konkrečiai kalbant, jo 1 dalį, su kuria buvo susijęs pirmojoje instancijoje pateiktas pirmasis pagrindas, grindžiamas Komisijos kompetencijos nebuvimu.

- 113 Nagrinėdamas šį pagrindą Bendrasis Teismas nusprendė, pirma, jog iš Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos pažodinio, istorinio, kontekstinio ir teleologinio aiškinimo matyti, kad Komisija galėjo, kaip ji nusprendė ginčijamuose sprendimuose, pritarti koncentracijos tikrinimo perdavimui pagal šį 22 straipsnį tuo atveju, kai valstybė narė, kuri prašo perduoti klausimo svarstymą, pagal savo nacionalinės teisės aktus koncentracijų kontrolės srityje neturi teisės tikrinti šios koncentracijos.
- 114 Antra, Bendrasis Teismas nusprendė, kad šio vertinimo negali paneigti *Illumina* ir *Grail* argumentai, atitinkamai susiję su galimybės perduoti tikrinti koncentracijas Komisijai nebuvimu tuo atveju, kai valstybė narė apibrėžė sąlygas, kuriomis tikrina Europos mastu neveikiančias koncentracijas, su subsidiarumu, proporcingumu ir teisinio saugumo principų pažeidimu, taip pat tuo, kad klausimo perdavimo atvejai pagal šio reglamento 22 straipsnį yra išimtinio pobūdžio.
- 115 Šiame kontekste būtent skundžiamo sprendimo 177 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad šioje nuostatoje įtvirtintas „korekcinis mechanizmas“, kad būtų galima veiksmingai tikrinti visas koncentracijas, kurios gali itin riboti veiksmingą konkurenciją vidaus rinkoje ir kurioms dėl apyvartos ribų neviršijimo netaikomi Sąjungos ir valstybių narių koncentracijų kontrolę reglamentuojantys teisės aktai.
- 116 Šiuo klausimu pagal suformuotą jurisprudenciją, ir kaip Bendrasis Teismas priminė skundžiamo sprendimo 88 punkte, aiškinant Sąjungos teisės nuostatą būtina atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į jos kontekstą bei aktą, kuriame ji įtvirtinta, siekiamus tikslus. Sąjungos teisės nuostatos genezė taip pat gali suteikti reikšmingos informacijos ją aiškinant (2018 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Wightman ir kt.*, C-621/18, EU:C:2018:999, 47 punktas ir 2020 m. birželio 25 d. Sprendimo *A ir kt. (Vėjo jėgainės Alteryje ir Nevelėje)*, C-24/19, EU:C:2020:503, 37 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 117 Vis dėlto *Illumina* ir *Grail* mano, kad Bendrasis Teismas, taikydamas šiuos aiškinimo metodus, padarė daug klaidų, o jeigu būtų juos taikęs teisingai, būtų turėjęs nuspręsti, jog pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą Komisija neturi kompetencijos tikrinti koncentracijos, kai to prašo valstybė narė, turinti nacionalinės teisės aktus koncentracijų kontrolės srityje, ir kad ši koncentracija nepatenka į šių teisės aktų taikymo sritį.
- 118 Pirmiausia reikia atmesti Komisijos prieštaravimą, grindžiamą tuo, kad apeliacinių skundų pirmasis pagrindas yra nereikšmingas, nes apeliantės pateikė tam tikrus bendro pobūdžio argumentus dėl koncentracijų kontrolės sistemos ir neginčijo kai kuriose skundžiamo sprendimo dalyse Bendrojo Teismo padarytų išvadų. Šiuo klausimu Komisija mano, jog Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies teksto pakanka Bendrojo Teismo pateiktam šios nuostatos išaiškinimui pagrįsti.
- 119 Tam, kad apeliacinio skundo pagrindas būtų pripažintas nereikšmingu, turi būti įrodyta, kad net jei jis būtų pripažintas pagrįstu, dėl jo nebūtų galima panaikinti skundžiamo sprendimo (šiuo klausimu žr. 2023 m. liepos 13 d. Sprendimo *Komisija / CK Telecoms UK Investments*, C-376/20 P, EU:C:2023:561, 96 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Pirmajame savo apeliacinių skundų pagrinde apeliantės pakankamai tiksliai nurodė, dėl kokių priežasčių priekaištauja Bendrajam Teismui, kad šis klaidingai aiškino Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnyje numatyto perdavimo mechanizmo pobūdį ir taikymo sritį, todėl Komisija negalėjo tikrinti nagrinėjamos koncentracijos. Jei toks apeliacinio skundo pagrindas būtų pagrįstas, dėl jo skundžiamas sprendimas arba prireikus ginčijami sprendimai galėtų būti panaikinti.

- 120 Taigi reikia įvertinti Bendrojo Teismo pateikto aiškinimo pagrįstumą ir šiuo tikslu atsižvelgti į skirtingus jo motyvavimo etapus.

Dėl pažodinio aiškinimo

- 121 Skundžiamo sprendimo 89 punkte Bendrasis Teismas, priminęs Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos formuluotę, pažymėjo, kad šioje nuostatoje nustatytos keturios kumuliacinės sąlygos, kad klausimo dėl koncentracijos svarstymą būtų leidžiama perduoti Komisijai. Pirmą, prašymą patikrinti koncentraciją Komisijai turi pateikti viena ar kelios valstybės narės. Antra, koncentracija, dėl kurios pateiktas šis prašymas, turi atitikti šio reglamento 3 straipsnyje pateiktą apibrėžtį ir nesiekti minėto reglamento 1 straipsnyje nurodytų Europos masto ribų. Trečia, koncentracija turi daryti poveikį prekybai tarp valstybių narių. Ketvirta, ji turi kelti didelio poveikio konkurencijai prašymą teikiančioje valstybėje narėje ar narėse grėsmę.
- 122 Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 90 punkte iš to padarė išvadą, kad „iš šios nuostatos formuluotės nematyti, jog tam, kad valstybė narė galėtų perduoti klausimo dėl koncentracijos svarstymą Komisijai, ši koncentracija turi patekti į tos valstybės narės koncentracijų kontrolę reglamentuojančių teisės aktų taikymo sritį, nei to, kad ji turi turėti tokią kontrolės sistemą“. Priešingai, Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos pirmoje sakinio dalyje vartojama formuluotė „bet kurią koncentraciją“, rodo, kad, kaip teigia Komisija, jeigu tenkinami skundžiamo sprendimo 89 punkte priminti kumuliaciniai kriterijai, dėl koncentracijos gali būti teikiamas prašymas perduoti klausimo svarstymą, neatsižvelgiant į tai, ar yra koncentracijų kontrolę reglamentuojantys nacionalinės teisės aktai, ir kokia jų taikymo sritis.
- 123 Taigi Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 94 punkte konstatavo, kad „nors dar negalima daryti galutinės išvados, vis dėlto iš Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos pažodinio aiškinimo matyti, kad valstybė narė turi teisę Komisijai perduoti svarstyti klausimą dėl bet kurios koncentracijos, tenkinančios joje nustatytas kumuliacines sąlygas, neatsižvelgiant į koncentracijų kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų buvimą ar jų taikymo sritį“.
- 124 Kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 95 punkto, Bendrasis Teismas manė, kad tikslinga pateikti istorinį aiškinimą, nes jis gali suteikti duomenų apie Sąjungos teisės aktų leidėjo ketinimus, kai šis priėmė Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį; į juos reikia atsižvelgti pateikiant teleologinį ir kontekstinį šios nuostatos aiškinimą.
- 125 Šie argumentai nėra klaidingi.
- 126 Žinoma, iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad dėl Sąjungos teisės nuostatos aiškinimo tikslai ir aiški tos nuostatos formuluotė negali tapti neveiksminga (2022 m. sausio 25 d. Sprendimo *VYSOČINA WIND*, C-181/20, EU:C:2022:51, 39 punktas ir 2022 m. spalio 13 d. Sprendimo *Gmina Wieliszew*, C-698/20, EU:C:2022:787, 83 punktas).
- 127 Vis dėlto iš Sąjungos teismo neatimama galimybė tam tikrose situacijose taikyti aiškinimo metodus, kurie, kaip jis mano, yra tinkami siekiant išsiaiškinti tikslią Sąjungos teisės nuostatos, kuri atrodo aiški, taikymo sritį, turint omenyje, kad kiekviena Sąjungos teisės nuostata turi būti įvertinta atsižvelgiant į jos kontekstą ir aiškinama paisant Sąjungos teisės nuostatų visumos, jos

tikslų ir raidos tuo metu, kai reikia ją taikyti (1982 m. spalio 6 d. Sprendimo *Cilfit ir kt.*, 283/81, EU:C:1982:335, 20 punktas ir 2021 m. spalio 6 d. Sprendimo *Conorzio Italian Management ir Catania Multiservizi*, C-561/19, EU:C:2021:799, 46 punktas).

- 128 Šios bylos aplinkybėmis, kai matyti, kad Bendrajam Teismui buvo pateikta daug informacijos, siekiant išsiaiškinti tariamai aiškos Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos formuluotės reikšmę, šis teismas teisingai nusprendė, kad negali šios nuostatos formuluotės, kuri yra ir lakoniška, ir bendra, aiškinti izoliuotai ir susilaikyti nuo kontekstinio ir teleologinio aiškinimo remiantis šios nuostatos geneze.

Dėl istorinio aiškinimo

- 129 Skundžiamo sprendimo 96–117 punktuose išdėstytas istorinis aiškinimas, kaip matyti iš Bendrojo Teismo vartojamų formuluočių, buvo laikomas „gali[nčiu] suteikti duomenų apie Sąjungos teisės aktų leidėjo ketinimus, kai šis priėmė Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį; į juos reikia atsižvelgti pateikiant teleologinį ir kontekstinį šios nuostatos aiškinimą“ (skundžiamo sprendimo 95 punktas). Taigi iš šio sprendimo sistemos matyti, kad šis istorinis aiškinimas yra ypač svarbus Bendrojo Teismo sprendimo motyvuojamojoje dalyje, nes juo grindžiami argumentai, kuriuos jis išdėstė pateikdamas teleologinį ir kontekstinį aiškinimą.
- 130 Iš esmės Bendrasis Teismas nusprendė, jog istorinis aiškinimas parodo, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą valstybė narė, nepaisydama koncentracijų *ex ante* kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų taikymo srities, gali perduoti Komisijai tikrinti koncentracijas, kurios nesiekia šio reglamento 1 straipsnyje nurodytų apyvartos ribų, bet kelia didelio tarpvalstybinio poveikio grėsmę.
- 131 Prieš nagrinėjant apeliančių argumentų, susijusių su įvairiais Bendrojo Teismo pateikto vertinimo aspektais, pagrįstumą, reikia nuspręsti dėl šiomis aplinkybėmis *Grail* pateiktų įrodymų priimtimumo.

– Dėl „Grail“ pateiktų įrodymų priimtimumo

- 132 Atsiliepime į apeliacinį skundą byloje C-625/22 P Komisija ginčija įrodymų, kuriuos *Grail* pateikė grįsdama savo argumentus dėl istorinio aiškinimo, priimtimumą. Komisija teigia, kad nors įstojimo į bylą pirmojoje instancijoje paaiškinime *Grail* šiam aiškinimui skyrė tik du punktus, savo apeliaciniame skunde ji nurodo įvairius dokumentus, parengtus vykstant Reglamento Nr. 4064/89, Reglamento Nr. 1310/97 ir Reglamento Nr. 139/2004 priėmimo parengiamiesiems darbams, ir prideda juos prie šio skundo. Komisija pažymi, kad šie dokumentai, kurių dauguma nebuvo paskelbti, nebuvo pateikti Bendrajam Teismui, todėl jame nebuvo aptarti.
- 133 Šiuo klausimu yra pripažinta, kad leisti šaliai Teisingumo Teisme pirmą kartą nurodyti pagrindą ir argumentus, kurie nebuvo nurodyti Bendrajame Teisme, reikštų leisti jai pateikti Teisingumo Teismui, kurio jurisdikcija apeliaciniame procese yra ribota, nagrinėti platesnės apimties ginčą nei tas, kurį nagrinėjo Bendrasis Teismas. Apeliaciniame procese Teisingumo Teismas turi jurisdikciją tik ištirti Bendrajame Teisme nagrinėtų pagrindų ir argumentų teisinį vertinimą (2010 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Švedija ir kt. / API ir Komisija*, C-514/07 P, C-528/07 P ir C-532/07 P, EU:C:2010:541, 126 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

134 Atsižvelgiant į tai, kai nagrinėjamas Bendrojo Teismo pateiktas Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimas, parengiamieji darbai, kurie tiesiogiai susiję su taikytinų Sąjungos teisės aktų taikymo sritimi, negali būti analizuojami kaip vien faktinės aplinkybės, kuriomis turėjo būti remiamasi pirmojoje instancijoje. Iš tiesų tik Teisingumo Teismas turi jurisdikciją nustatyti minėtų teisės aktų prasmę. Tuo atveju, kai, kaip šiose bylose, ginčijamas antrinės teisės nuostatos aiškinimas, Sąjungos teismas *ex officio* ar dėl jam tinkamai pateiktų vertinti įrodymų turi turėti galimybę išnagrinėti vykstant parengiamiesiems darbams parengtus dokumentus, galinčius suteikti informacijos apie Sąjungos teisės aktų leidėjo ketinimą.

– *Dėl esmės*

135 Pateikiant istorinį aiškinimą Bendrojo Teismo išdėstyti argumentai susiję, pirma, su tuo, kad iš pradžių nebuvo atmesta galimybė, jog koncentracijos klausimo perdavimo Komisijai mechanizmą, anksčiau numatytą Reglamento Nr. 4064/89 22 straipsnio 3 dalyje, nors iš pradžių jis buvo sukurtas koncentracijų kontrolės tvarkos dar neturėjusioms valstybėms narėms, taip pat galės naudoti tokią tvarką turinčios valstybės narės (skundžiamo sprendimo 96–99 punktai), antra, su tuo, kad „laikui bėgant“ šio mechanizmo tikslai „vienas po kito buvo plečiami“ siekiant sustiprinti Sąjungos konkurencijos teisės taikymą įmonių koncentracijoms, turinčioms tarpvalstybinį poveikį (skundžiamo sprendimo 100–104 punktai), trečia, su veiksmiais, kurių imtasi Komisijai pateikus pasiūlymą dėl Tarybos reglamento dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (EB Susijungimų reglamentas) (OL C 20, 2003, p. 4, toliau – 2003 m. pasiūlymas), išdėstant Reglamentą Nr. 4064/89 nauja redakcija ir priimant Reglamentą Nr. 139/2004 (skundžiamo sprendimo 105–114 punktai), ir, ketvirta, su dokumentų, kuriuos Komisija paskelbė priėmus pastarąjį reglamentą, nereikšmingumu (skundžiamo sprendimo 115 punktas).

136 Pirma, dėl Bendrojo Teismo vertinimo, jog iš pradžių nebuvo atmesta galimybė, kad koncentracijos bylos perdavimo Komisijai mechanizmu, prieš tai numatytu Reglamento Nr. 4064/89 22 straipsnio 3 dalyje, galės naudotis ne tik koncentracijos kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų neturinčios valstybės narės, bet ir tokius teisės aktus turinčios valstybės narės, reikia konstatuoti, kad šis vertinimas grindžiamas keliais Komisijos parengtais dokumentais, t. y. 1996 m. sausio 31 d. Komisijos žaliaja knyga dėl Susijungimų reglamento peržiūros (COM(96)19 *final*), 2001 m. gruodžio 11 d. Komisijos žaliaja knyga dėl Tarybos reglamento Nr. 4064/89 peržiūros (COM(2001)745 *final*) ir 2003 m. pasiūlymu.

137 Žinoma, pačios Komisijos parengti dokumentai gali suteikti tikslios informacijos apie teisės aktų leidėjo ketinimą rengiant vėlesnius reglamentus koncentracijų kontrolės srityje, todėl gali turėti tam tikrą reikšmę aiškinant Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos prasmę ir taikymo sritį. Vis dėlto nagrinėjamu atveju pirmesniame punkte nurodytuose dokumentuose nėra konkrečių duomenų, galinčių padėti išspręsti aiškinimo klausimą, kuris yra pagrindo, grindžiamo Komisijos kompetencijos priimti ginčijamus sprendimus nebuvimu, esmė.

138 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 98 punkte teisingai pažymėjo, jog iš 1996 m. sausio 31 d. Komisijos žaliosios knygos dėl Susijungimų reglamento peržiūros (COM(96)19 *final*) 97 punkto matyti, kad perdavimo mechanizmas apskritai buvo laikomas naudinga priemone, visų pirma toms valstybėms narėms, kurios neturi koncentracijų kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų, tačiau šiuo mechanizmu buvo leista naudotis ne tik joms.

- 139 Vis dėlto ši išvada neleidžia atsakyti į klausimą, ar pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį valstybės narės, turinčios tokius teisės aktus, gali perduoti Komisijai tikrinti koncentracijas, kurioms šie teisės aktai netaikomi ir todėl apie juos nereikia pranešti nacionaliniu lygmeniu.
- 140 Tas pats pasakytina apie skundžiamo sprendimo 99 punkte nurodytą aplinkybę, kad jau priimant 2001 m. gruodžio 11 d. Komisijos žaliąją knygą dėl Tarybos reglamento Nr. 4064/89 peržiūros, COM(2001)745 *final*, vienintelė Liuksemburgo Didžioji Hercogystė neturėjo tokių teisės aktų, todėl Komisija šios žaliosios knygos 85 punkte konstatavo, kad „praktiškai <...> [Reglamento Nr. 4064/89] 22 straipsnio 3 dalies taikymo galimybės [buvo] labai ribotos“. Kaip generalinis advokatas pažymėjo išvados 87 punkte, iš šios Žaliosios knygos 85 punkto ištraukos galima suprasti, kad per tą laiką dauguma valstybių narių priėmė nacionalinę koncentracijų kontrolės tvarką, todėl buvo mažiau suinteresuotos perduoti koncentracijos klausimo nagrinėjimą Komisijai. Vis dėlto jame nėra net netiesiogiai užsiminta, kad Komisija turi kompetenciją tikrinti koncentracijas, kurias jai perdavė tikrinti tokią nacionalinę tvarką priėmusi valstybė narė, neatsižvelgiant į tai, ar ši tvarka taikoma tokioms koncentracijoms.
- 141 Antra, dėl aplinkybės, kad šio mechanizmo tikslai „laikui bėgant <...> vienas po kito buvo plečiami“, siekiant sustiprinti Sąjungos konkurencijos teisės taikymą tarpvalstybinį poveikį turinčioms įmonių koncentracijoms, pažymėtina, kad skundžiamo sprendimo 100–104 punktuose šiuo klausimu pateikti argumentai iš tikrųjų grindžiami teisingomis išvadomis. Vis dėlto jie nepatvirtina požiūrio, kurio šiose bylose laikosi Komisija dėl Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnyje numatyto perdavimo mechanizmo taikymo srities.
- 142 Konkrečiai kalbant, nors, kaip Bendrasis Teismas konstatavo skundžiamo sprendimo 102 punkte, šiuo mechanizmu valstybėms narėms siekiama leisti prašyti Komisijos patikrinti koncentraciją, kai nėra pasiektos šio reglamento 1 straipsnyje numatytos ribos, šis paaiškinimas nėra lemiamas nustatant, ar pagal minėto reglamento 22 straipsnį valstybėms narėms, turinčioms nacionalinės teisės aktus koncentracijų kontrolės srityje, leidžiama perduoti klausimo dėl koncentracijų, kurioms šie teisės aktai netaikomi, svarstymą.
- 143 Trečia, dėl skundžiamo sprendimo 105–114 punktuose daromos nuorodos į veiksmus, kurių imtasi po 2003 m. pasiūlymo, išdėstant Reglamentą Nr. 4064/89 nauja redakcija ir priimant Reglamentą Nr. 139/2004, pažymėtina, kad ir ji nepatvirtina Komisijos palaikomo aiškinimo. Nors pagal šį pasiūlymą padaryti perdavimo mechanizmo pakeitimai rodo, kad Komisija teikė pirmenybę platesniam šio mechanizmo naudojimui ir pageidavo, kad jo tikslai būtų laipsniškai plečiami, jie nepateikia jokios informacijos apie tai, dėl kokių rūšių koncentracijų gali būti perduodamas klausimo svarstymas.
- 144 Ketvirta, kaip Bendrasis Teismas pažymėjo skundžiamo sprendimo 115 punkte, Sąjungos teisės aktų leidėjas negalėjo atsižvelgti į Komisijos dokumentus, paskelbtus po Reglamento Nr. 139/2004 priėmimo, todėl jie neturi reikšmės istoriniam šio reglamento 22 straipsnio aiškinimui.
- 145 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad skundžiamo sprendimo 96–116 punktuose pateikti argumentai negali patvirtinti Bendrojo Teismo pateikto vertinimo dėl Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio genezės.
- 146 Priešingai, išnagrinėjus vėlesnių reglamentų, susijusių su koncentracijų kontrole, parengiamuosius darbus, visų pirma istorinius dokumentus, susijusius su reglamentų Nr. 4064/89 ir Nr. 139/2004 priėmimu, tokį vertinimą kaip tik reikėtų paneigti, nes, kaip generalinis advokatas pažymėjo savo

išvadoje, visų pirma jos 102 ir 105 punktuose, nė vienas iš šių dokumentų nepatvirtina Sąjungos teisės aktų leidėjo ketinimo pasinaudoti perdavimo mechanizmais, numatytais atitinkamai Reglamento Nr. 4064/89 22 straipsnio 3 dalyje ir Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnyje, siekiant pašalinti tariamas spragas, atsirandančias dėl kiekvieno iš šių reglamentų 1 straipsnyje numatytų griežtų ribų.

- 147 Šiuo klausimu, kaip Bendrasis Teismas pats pažymėjo skundžiamo sprendimo 97 punkte, ir visos šalys su tuo sutinka, perdavimo mechanizmas, iš pradžių nustatytas Reglamento Nr. 4064/89 22 straipsnio 3 dalyje, buvo nustatytas Nyderlandų Karalystės pageidavimu – tuo metu ji neturėjo nacionalinės teisės aktų koncentracijų kontrolės srityje, – kad Komisija galėtų tikrinti neigiamą poveikį jos teritorijoje darančias koncentracijas, jeigu šios koncentracijos taip pat daro poveikį ir valstybių narių tarpusavio prekybai, todėl tas mechanizmas buvo pavadintas „Nyderlandų išlyga“ (žr. 2009 m. birželio 30 d. Komisijos tarnybų darbo dokumento SEC(2009)808 *final*/2, pridedamo prie Komisijos komunikato Tarybai – Reglamento Nr. 139/2004 veikimo ataskaita, 133 punktą). Kitaip tariant, šis mechanizmas buvo nustatytas pirmiausia dėl to, kad kai kurios valstybės narės neturėjo prevencinės (*ex ante*) koncentracijų kontrolės tvarkos.
- 148 Taigi iš šalių nurodomų dokumentų ir parengiamųjų darbų (kai kuriuos iš jų parengė Europos Sąjungos Taryba), susijusių su pradine Reglamento Nr. 4064/89 redakcija, matyti, kad, kaip generalinis advokatas pažymėjo savo išvados 101 punkte, Sąjungos teisės aktų leidėjas atsižvelgė į tai, kad, nepaisant pasirinktų ribų rūšies ir dydžio, tam tikros koncentracijos, galinčios daryti poveikį vidaus rinkai, bet kuriuo atveju išvengtų pagal šį reglamentą Komisijos *ex ante* vykdomos kontrolės. Nė viename iš šių dokumentų nenumatyta, kad minėto reglamento 22 straipsnio 3 dalyje numatytas perdavimo mechanizmas yra „korekcinis mechanizmas“, kuris leistų perduoti Komisijai bet kokią šio straipsnio 1 dalies reikalavimus atitinkančią koncentraciją, neatsižvelgiant į tai, ar jai taikoma to prašančios valstybės narės nacionalinė koncentracijų kontrolės tvarka.
- 149 Be to, istoriniai dokumentai, susiję su Reglamento Nr. 1310/97 ir Reglamento Nr. 139/2004 priėmimu, nepatvirtina Bendrojo Teismo išvadų dėl Sąjungos teisės aktų leidėjo ketinimo pasinaudoti 22 straipsnyje numatytu perdavimo mechanizmu siekiant ištaisyti tariamas spragas, atsiradusias dėl pastarojo reglamento 1 straipsnyje numatytų griežtų ribų.
- 150 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad, priešingai, nei Bendrasis Teismas nusprendė skundžiamo sprendimo 116 punkte, istorinis aiškinimas neleidžia daryti išvados, kad Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa Komisijai suteikiama kompetencija tikrinti šio reglamento 1 straipsnyje nustatytų apyvartos ribų nesiekiančią koncentraciją, neatsižvelgiant į prašymą perduoti klausimo svarstymą pateikusių valstybės narės teisės aktų koncentracijų kontrolės srityje taikymo sritį.

Dėl kontekstinio aiškinimo

- 151 Grįsdamas savo kontekstinį aiškinimą, pagal kurį valstybė narė gali prašyti perduoti koncentracijos klausimo svarstymą pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį, neatsižvelgdama į savo nacionalinės teisės aktų koncentracijų *ex ante* kontrolės srityje taikymo sritį, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 118–138 punktuose pateikė tam tikrus argumentus. Jie susiję, pirma, su šio reglamento teisiniu pagrindu, antra, su tuo, kad minėto reglamento 1 straipsnio 1 dalyje, kurioje apibrėžiama jo taikymo sritis, aiškiai daroma nuoroda į to paties reglamento 22 straipsnį, trečia, su išvada, kad pastarosios nuostatos taikymo sąlygos iš esmės skiriasi nuo

taikymo sąlygų, numatytų Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 5 dalyje, pagal kurią šalių prašymu ir prieš pranešant apie koncentraciją valstybei narei taip pat leidžiama perduoti klausimo svarstymą Komisijai, jeigu koncentracija nėra Europos masto, ketvirta, su tuo, kad šio reglamento 22 straipsnyje numatytas klausimo perdavimo mechanizmas skiriasi nuo mechanizmų, numatytų šio reglamento 4 straipsnio 4 dalyje ir 9 straipsnyje, t. y. nuostatose, kuriomis reglamentuojamas Europos mastu veikiančios koncentracijos klausimo perdavimas svarstyti kompetentingoms valstybės narės institucijoms, ir, penkta, su to paties reglamento 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos ir kitų šio straipsnio nuostatų tarpusavio ryšiu.

- 152 Pirma, reikia išnagrinėti šiuos įvairius aspektus, kuriuos konkrečiai išnagrinėjo Bendrasis Teismas, ir, antra, patikrinti, ar, kaip teigia apeliantės, šis teismas neatsižvelgė į kitus konteksto aspektus, galinčius paaiškinti Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnyje numatyto perdavimo mechanizmo taikymo sritį.

– *Dėl konteksto aspektų, į kuriuos atsižvelgė Bendrasis Teismas*

- 153 Pirma, dėl aplinkybės, kad Reglamento Nr. 139/2004 teisinis pagrindas yra ne tik EB 83 straipsnis (dabar – SESV 103 straipsnis), bet ir EB 308 straipsnis (dabar – SESV 352 straipsnis), Bendrasis Teismas iš esmės nusprendė, kad nuoroda į pastarąjį straipsnį, pagal kurį Sąjungai gali būti suteikti papildomi įgaliojimai imtis veiksmų, būtini jos tikslams pasiekti, nesuteikia jokios informacijos apie teisingą šio reglamento 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos prasmę ir taikymo sritį. Taigi Bendrasis Teismas atmetė *Illumina* teiginį, kad priimant reglamentus dėl koncentracijų kontrolės vienas po kito pasirinkti teisiniai pagrindai patvirtina jos siūlomą šios nuostatos aiškinimą.
- 154 Bendrasis Teismas, skundžiamo sprendimo 120 punkte nurodė, kad tai, jog Reglamentas Nr. 139/2004 buvo grindžiamas ir EB 308 straipsniu, paprasčiausiai įrodo, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino pasinaudoti pakankamai plačiu Sąjungos koncentracijų kontrolės sistemos teisiniu pagrindu, ir tai atitinka Protokolą (Nr. 27) dėl vidaus rinkos ir konkurencijos (OL C 202, 2016, p. 308), pagal kurį vidaus rinka apima sistemą, užtikrinančią, kad nebūtų iškreipta konkurencija, ir šiuo tikslu Sąjunga prireikus imasi veiksmų pagal Sutarčių nuostatas, įskaitant SESV 352 straipsnį.
- 155 Šiame Bendrojo Teismo vertinime nėra jokios teisės klaidos. Iš Reglamento Nr. 4064/89 7 konstatuojamosios dalies ir Reglamento Nr. 139/2004 7 konstatuojamosios dalies, taip pat iš Reglamento Nr. 4064/89 parengiamųjų darbų matyti, jog Sąjungos teisės aktų leidėjas manė, kad vien SESV 103 straipsnio, pagal kurį leidžiama priimti teisės aktus dėl „[SESV] 101 ir 102 straipsniuose išdėstytų principų įgyvendinimo“, nepakanka, kad būtų sukurta koncentracijų kontrolės tvarka, kuria siekiama užkirsti kelią paprastam dominuojančios padėties sukūrimui ir kuri būtų taikoma ir koncentracijoms žemės ūkio produktų rinkoje, kurioms pagal SESV 38 straipsnio 3 dalį ir SESV I priedą galėtų būti taikoma speciali teisinė tvarka, pagal kurią leidžiama taikyti Sąjungos konkurencijos taisyklių išimtis.
- 156 Atsižvelgiant į tai, kaip tik nebuvo įrodyta, kad SESV 352 straipsnis leidžia pagrįsti Komisijos kompetenciją tikrinti ne Europos masto koncentraciją, net jei valstybė narė, šiuo tikslu pateikusi prašymą pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį, turi nacionalinės teisės aktus, pagal kuriuos ji pati neturi kompetencijos tikrinti šios koncentracijos.

- 157 Antra, to, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 121–124 punktuose nurodė Reglamento Nr. 139/2004 1 straipsnį – jame nustatyti ribiniai dydžiai, kuriuos viršijus koncentracija laikoma veikiančia „Bendrijos mastu“ ir todėl jai turi būti taikoma privalomo pranešimo Komisijai tvarka, ir patikslinama, kad šie ribiniai dydžiai „nepažeidži[a] 4 straipsnio 5 dalies ir 22 straipsnio“, – negalima laikyti lemiamą aplinkybę.
- 158 Nors Bendrasis Teismas iš šio 1 straipsnio padarė teisingą išvadą, kad „Reglamento Nr. 139/2004 taikymo sritį, taigi, ir Komisijos kompetenciją tikrinti koncentracijas, pirmiausia lemia Europos mastą apibrėžiančių apyvartos ribų viršijimas ir papildomai šio reglamento 4 straipsnio 5 dalyje ir 22 straipsnyje numatyti perdavimo mechanizmai, papildantys tas ribas ir leidžiantys Komisijai tikrinti tam tikras Europos mastu neveikiančias koncentracijas“ (skundžiamo sprendimo 123 punktas), ši išvada nesuteikia tikslios informacijos, kokios rūšies koncentracijas, nesiekiančias minėtame reglamente nustatytų ribų, Komisija gali tikrinti pagal to paties reglamento 22 straipsnį.
- 159 Šiuo atveju neginčijama, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą Komisijai leidžiama tikrinti tam tikras koncentracijas, kurios nesiekia šio reglamento 1 straipsnyje nustatytų ribų. Vis dėlto ši išvada neleidžia nustatyti, kaip to reikia šiose bylose, kurias būtent koncentracijas, nesiekiančias minėtame reglamente nustatytų ribų, Komisija gali tikrinti pagal šio reglamento 22 straipsnį.
- 160 Trečia, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 129 punkte taip pat teisingai konstatavo, kad Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnis, kuriame aiškiai nereikalaujama nei kad nacionalinė konkurencijos institucija, prašanti perduoti koncentraciją tikrinti Komisijai, turėtų kompetenciją tikrinti koncentraciją, dėl kurios pateiktas prašymas perduoti klausimo svarstymą, nei kad apie šią koncentraciją būtų pranešta, negali būti aiškinamas atsižvelgiant į šio reglamento 4 straipsnio 4 dalyje ir 9 straipsnyje numatytus perdavimo mechanizmus. Šios nuostatos taip pat negali patvirtinti pozicijos, kurios Komisija laikosi šiose bylose.
- 161 Ketvirta, kalbant apie Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos ir kitų šio straipsnio nuostatų tarpusavio ryšį, kuris buvo išnagrinėtas skundžiamo sprendimo 130–137 punktuose, pažymėtina, kad Bendrasis Teismas atsižvelgė į septynis aspektus.
- 162 Visų pirma, skundžiamo sprendimo 130 punkte Bendrasis Teismas nurodė, jog iš šio reglamento 22 straipsnio 1 dalies antros pastraipos formuluotės negalima daryti išvados, kad šis straipsnis taikomas valstybėms narėms, turinčioms nacionalinės teisės aktus koncentracijų kontrolės srityje, tik jei atitinkamos koncentracijos patenka į šių teisės aktų taikymo sritį.
- 163 Vis dėlto, kaip generalinis advokatas pažymėjo išvados 124 punkte, Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies antros pastraipos formuluotė, kurioje numatyta, kad prašymas perduoti klausimo svarstymą turėtų būti pateiktas ne daugiau kaip per 15 darbo dienų nuo dienos, kai buvo „pranešta“ apie koncentraciją, o jeigu pranešimo nereikia, tai nuo dienos, kai apie ją suinteresuotoji valstybė narė „sužinojo“ kitu būdu, nereiškia, kad šio reglamento 22 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje reglamentuojamos situacijos, kai apie koncentraciją nepranešta, o valstybė narė apie ją tik paprasčiausiai informuota dėl to, kad ji nepatenka į minėtų teisės aktų taikymo sritį, arba dėl to, kad tokių teisės aktų nėra.
- 164 Iš tiesų žodžio „sužinojo“ (prancūzų k. *communication*) vartojimas šioje nuostatoje buvo būtinas būtent tam, kad koncentracijų kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų neturinčios valstybės narės galėtų prašyti Komisijos patikrinti koncentracijas, galinčias daryti neigiamą poveikį jų teritorijoje, kai šios koncentracijos taip pat daro poveikį prekybai tarp valstybių narių.

- 165 Be to, šio sprendimo 162 punkte priminta Bendrojo Teismo išvada neatsižvelgiama į Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies antros pastraipos taikymą tais atvejais, kai valstybė narė turi nacionalinės teisės aktus koncentracijų kontrolės srityje, tačiau nenustato pareigos pranešti apie koncentracijas, patenkančias į šių teisės aktų taikymo sritį, kaip ir buvo Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės atveju.
- 166 Antra, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 131 punkte konstatavo, jog *Illumina* ir *Grail* negalėjo remtis tuo, kad Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta, kad „Komisija nedelsdama informuoja valstybių narių kompetentingas institucijas ir konkrečias įmones apie bet kokią pagal [šio straipsnio] 1 dalį gautą prašymą [perduoti klausimo svarstymą]“, nes nuoroda į „kompetentingas institucijas“ siekiama tik užtikrinti, kad Komisija informuotų nacionalines konkurencijos institucijas apie tokį prašymą.
- 167 Šiam vertinimui reikia pritarti, nes ši bendra nuoroda, vertinama atskirai, nėra lemiama nustatant Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos prasmę ir taikymo sritį.
- 168 Trečia, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 132 punkte konstatavo, jog Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatyta, kad „[b]et kuri kita valstybė narė turi teisę prisidėti prie pradinio prašymo [perduoti klausimo svarstymą]“, „o tai atitinka 1 dalį ir patvirtina, kad pagal šį straipsnį bet kuri valstybė narė gali pateikti prašymą perduoti klausimo svarstymą ar prisidėti, neatsižvelgdama į koncentracijų kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų taikymo sritį“. Vis dėlto reikia konstatuoti, kad minėto straipsnio formuluotė niekaip nepatvirtina šio vertinimo.
- 169 Ketvirta, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 133 punkte konstatavo, kad tai, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą „[v]isi nacionalinės teisės aktų nustatyti terminai, susiję su koncentracija, sustabdomi <...>“, reiškia tik tai, kad, jeigu tokio nacionalinio termino eiga prasidėjo, jis sustabdomas. Vis dėlto šioje nuostatoje nėra jokios informacijos, kuri patvirtintų apeliančių ar Komisijos poziciją dėl tikslaus koncentracijų, dėl kurių pagal šį straipsnį galima kreiptis į Komisiją, nustatymo.
- 170 Penkta, dėl nuorodos į Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 3 dalies trečią pastraipą, kurioje numatyta, kad „[p]rašymą [perduoti] pateikusi valstybė narė arba valstybės narės daugiau nebetaiko savo nacionalinės konkurencijos teisės aktų koncentracijos atžvilgiu“, pažymėtina, jog Bendrasis Teismas nepadarė klaidos, kai skundžiamo sprendimo 134 punkte konstatavo, kad ši nuostata nepagrindžia apeliančių argumentų, nes darant nuorodą į „nacionalinės konkurencijos teisės aktus“ šioje nuostatoje nurodomi ne tik koncentracijų kontrolę reglamentuojantys nacionalinės teisės aktai, bet ir nacionalinės nuostatos dėl antikonkurencinių susitarimų ir piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi. Atsižvelgiant į tai, tokia išvada nepatvirtina ir Komisijos teiginio.
- 171 Šešta, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 135 ir 136 punktuose nagrinėjo Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą, pagal kurią šio reglamento 2 straipsnis, 4 straipsnio 2 ir 3 dalys ir 5, 6 bei 8–21 straipsniai taikomi, kai Komisija tikrina perduotą svarstyti koncentraciją, o to paties reglamento 7 straipsnis taikomas „tada, kai koncentracija dar nevykdoma tą dieną, kai Komisija informuoja konkrečias įmones, kad buvo pateiktas prašymas“. Remdamasi šio 7 straipsnio formuluote Komisija padarė išvadą, kad jame numatyta pareiga sustabdyti koncentracijos vykdymą taikoma tiek situacijoms, kai koncentracija,

dėl kurios pateiktas prašymas perduoti klausimo svarstymą, nepatenka į koncentracijų kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų taikymo sritį, tiek situacijoms, kai tokie teisės aktai taikytini, tačiau nenumato šios koncentracijos sustabdymo.

- 172 Nors Bendrasis Teismas teisingai pažymėjo, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnyje numatyta pareiga sustabdyti koncentracijos vykdymą taikoma visoms koncentracijoms, kurias prašoma perduoti Komisijai, siekiant užtikrinti šiuo reglamentu nustatytos kontrolės sistemos veiksmingumą ir išvengti konkurencijos iškraipymo prieš priimant sprendimą, ar Komisija nagrinės bylą, minėto reglamento 22 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos formuluotė nepatvirtina Komisijos šiose bylose siūlomo aiškinimo.
- 173 Septinta, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 137 punkte pažymėjo, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 5 dalį „Komisija gali informuoti vieną arba kelias valstybes nares, kad ji mano, jog koncentracija atitinka [šio straipsnio] 1 dalyje nustatytus kriterijus“. Kadangi šioje formuluotėje nurodyti tik šie kriterijai, Bendrasis Teismas nusprendė, jog pagal šią nuostatą nereikalaujama, kad tokia koncentracija, kurią prašoma perduoti, patektų į koncentracijų kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų taikymo sritį.
- 174 Šioje nuostatoje tik numatyta, kad Komisija gali informuoti valstybes nares apie koncentraciją ir paraginti jas pateikti prašymą pagal šio reglamento 22 straipsnio 5 dalį. Kadangi šioje nuostatoje daroma nuoroda į minėto reglamento 22 straipsnio 1 dalį ir šio sprendimo 128 punkte konstatuota, kad pastarosios nuostatos formuluotė nepatvirtina nei Komisijos, nei *Illumina* ir *Grail* palaikomo aiškinimo, analogiška išvada turi būti padaryta dėl to paties reglamento 22 straipsnio 5 dalies.
- 175 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad nors aspektai, kuriuos Bendrasis Teismas konkrečiai išnagrinėjo pateikdamas kontekstinį aiškinimą, nebūtinai patvirtina apeliančių palaikomą poziciją, jie taip pat neleidžia įtikinamai nustatyti, ar Komisija turėjo kompetenciją priimti ginčijamus sprendimus.
- 176 Be to, reikia išnagrinėti, ar, kaip teigia apeliančės, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į kitus konteksto aspektus, galinčius paneigti jo aiškinimą.

– *Dėl kitų konteksto aspektų, kurie gali būti reikšmingi*

- 177 Pirma, dėl Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 5 dalies, kurioje numatytas kitas perdavimo mechanizmas, leidžiantis ne Europos masto koncentracijos, kuri gali būti tikrinama bent pagal trijų valstybių narių nacionalinę konkurencijos teisę, šalims prašyti, kad Komisija ją patikrintų, pažymėtina, kad skundžiamo sprendimo 126 punkte Bendrasis Teismas teisingai konstatavo, jog ši nuostata ir to paties reglamento 22 straipsnis labai skiriasi pagal jų taikymo sąlygas ir atitinkamus tikslus.
- 178 Vis dėlto reikia pažymėti, kad, priešingai nei koncentracijos, kurios iš pradžių nebuvo Europos masto, bet gali įgyti tokį mastą Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 5 dalies penktoje pastraipoje nustatytomis sąlygomis, Komisijos pagal šio reglamento 22 straipsnį tikrinamos koncentracijos nelaikomos veikiančiomis Europos mastu. Atsižvelgiant į šią išvadą, tik ta (-os) valstybė (-ės) narė (-ės), kuri (-ios) pateikė prašymą pagal minėto reglamento 22 straipsnį, pagal jo 3 dalies trečią pastraipą neturi galimybės taikyti savo nacionalinės konkurencijos teisės atitinkamai koncentracijai.

- 179 Pagal šį mechanizmą, kai viena ar kelios valstybės narės, turinčios nacionalinės teisės aktus koncentracijų *ex ante* kontrolės srityje, pateikė prašymą, Komisijos atliekamas atitinkamos koncentracijos patikrinimas pakeičia tą, kuris galėjo būti atliktas toje ar tose valstybėse narėse, ir tai neturi įtakos galimam tos pačios koncentracijos tikrinimui kitose valstybėse narėse. Atvirkščiai, pagal Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 5 dalyje numatytą perdavimo mechanizmą aplinkybė, kad koncentracija laikoma Europos masto ir apie ją turi būti pranešta Komisijai pagal to paties straipsnio 1 ir 2 dalis, reiškia, kad jokia valstybė narė šiai koncentracijai netaiko savo nacionalinės konkurencijos teisės.
- 180 Šis skirtumas labiau patvirtina *Illumina* ir *Grail* pateikiamą šio reglamento 22 straipsnio aiškinimą. Kai prašymą perduoti klausimo svarstymą pateikia valstybė narė, turinti nacionalinės teisės aktus koncentracijų *ex ante* kontrolės srityje, pažymėtina, kad šioje nuostatoje Komisijai suteikta kompetencija tikrinti atitinkamą koncentraciją grindžiama tikslingumu pakeisti vieną ar kelias nacionalines institucijas, nepaisant to, kad tokia koncentracija nelaikoma veikiančia Europos mastu. Vis dėlto toks pakeitimas suponuoja, kad tuo atveju, kai prašymą pateikusi valstybė narė turi tokius teisės aktus, jos už koncentracijų *ex ante* kontrolę atsakingos institucijos kompetencija pagal šiuos teisės aktus yra galima, be kita ko, dėl to, kad atitinkama koncentracija nesiekia jose nustatytų kontrolės ribų.
- 181 Antra, dėl Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio nuostatų Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 138 punkte konstatavo, kad jose nėra jokios reikšmingos informacijos, kuri padėtų geriau išsiaiškinti šio reglamento 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos turinį.
- 182 Vis dėlto šia išvada neatsižvelgiama į vieną iš šioje nuostatoje nurodytų taikymo sąlygų, pagal kurią koncentracija turi kelti didelę grėsmę konkurencijai prašymą perduoti klausimo dėl šios koncentracijos svarstymą teikiančios „valstybės narės ar valstybių narių“ teritorijoje. Iš tiesų ši sąlyga rodo, kad Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnyje numatytas perdavimo mechanizmas skirtas tam, kad būtų galima tikrinti koncentracijas, galinčias iškraipyti konkurenciją valstybėje narėje, kuri arba neturi nacionalinės teisės aktų koncentracijų kontrolės srityje, arba mano, kad šią kontrolę turi vykdyti Komisija, atsižvelgiant į būtinybę, aiškiai nurodytą Reglamente Nr. 1310/97 iš dalies keičiant Reglamentą Nr. 4064/89, o vėliau įtvirtintą priėmus Reglamentą Nr. 139/2004, išplėsti „vieno langelio“ principą, kad Komisija galėtų patikrinti koncentraciją, apie kurią pranešta arba praneština keliuose valstybėse narėse, kad būtų išvengta kelių pranešimų nacionaliniu lygmeniu.
- 183 Trečia, kiek tai susiję su kitomis Reglamento Nr. 139/2004 nuostatomis, Bendrasis Teismas klaidingai neatsižvelgė į tai, kad Reglamente Nr. 139/2004, kaip ir Reglamente Nr. 4064/89, numatyta supaprastinta ribinių dydžių, apibrėžiančių šių reglamentų taikymo sritį, peržiūros tvarka. Pavyzdžiui, Reglamento Nr. 139/2004 1 straipsnio 4 ir 5 dalyse Tarybai leidžiama Komisijos siūlymu peržiūrėti ribinius dydžius ir kriterijus, kurie pagal šį straipsnį apibrėžia šio reglamento taikymo sritį remiantis „statistiniais duomenimis, kuriuos gali reguliariai teikti valstybės narės“ ir po to, kai iki 2009 m. liepos 1 d. Tarybai pateikiama ataskaita.
- 184 Taigi Sąjungos teisės aktų leidėjas Reglamente Nr. 139/2004 aiškiai numatė galimybę greitai patikslinti šio reglamento taikymo sritį, jeigu dėl rinkos pokyčių taikomi kompetencijos kriterijai nebėra tinkami galbūt žalingą poveikį turinčioms koncentracijoms.

– Išvada dėl kontekstinio aiškinimo

- 185 Iš viso to, kas išdėstyta, aišku, kad skundžiamo sprendimo 139 punkte Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, jog iš kontekstinio aiškinimo matyti, kad prašymas perduoti klausimo svarstymą pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį gali būti pateiktas neatsižvelgiant į koncentracijų *ex ante* kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų buvimą ar apimtį.

Dėl teleologinio aiškinimo

- 186 Ir *Illumina*, ir *Grail* kritikuoja Bendrojo Teismo argumentus, susijusius su Reglamento Nr. 139/2004 ir jo 22 straipsnio tikslu. Jos teigia, kad Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad šiame reglamente numatyti „korekciniai mechanizmai“, skirti kontrolės spragoms, būdingoms apyvartos ribomis grindžiamai sistemai, ištaisyti siekiant suteikti kompetenciją Komisijai, ir pernelyg plačiai aiškino šiuos mechanizmus. Iš tikrųjų šis reglamentas buvo parengtas siekiant užtikrinti aukštą nuspėjamumo ir teisinio saugumo lygį bei garantuoti, kaip nurodyta to paties reglamento 14 konstatuojamojoje dalyje, kad koncentracijos bylas nagrinėtų tinkamiausia institucija.
- 187 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 140–151 punktuose Bendrasis Teismas pateikė teleologinį Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos aiškinimą, iš esmės remdamasis šio reglamento konstatuojamųjų dalių tekstu.
- 188 Konkrečiai kalbant, skundžiamo sprendimo 140–144 punktuose Bendrasis Teismas nurodė, jog minėto reglamento 5, 6, 8, 24 ir 25 konstatuojamosiose dalyse nurodyta, kad juo siekiama „veiksmingos visų koncentracijų, darančių didelį poveikį konkurencijos struktūrai Sąjungoje, kontrolės“. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas nusprendė, jog iš Reglamento Nr. 139/2004 11 konstatuojamosios dalies matyti, kad klausimo perdavimo procedūromis sukuriamas „korekcinis mechanizmas“, o tai rodo, kad dėl jų atsiranda „subsidiari Komisijos kompetencija, <...> suteikianti reikiamą lankstumą, kad [ji] galėtų pasiekti šio reglamento tikslą“.
- 189 Be to, skundžiamo sprendimo 145–147 punktuose Bendrasis Teismas konstatavo, jog Reglamento Nr. 139/2004 15 ir 16 konstatuojamosios dalys patvirtina išvadą, kad jo 22 straipsnyje numatyto perdavimo mechanizmo taikymo sąlygos iš esmės skiriasi nuo kitų perdavimo mechanizmų taikymo sąlygų, visų pirma perdavimo mechanizmo, numatyto minėto reglamento 4 straipsnio 5 dalyje, kurioje aiškiai reikalaujama, kad Komisijai perduotą tikrinti koncentraciją „galima [būtų] patikrinti remiantis mažiausiai trijų valstybių narių nacionalinės konkurencijos teisės aktais“.
- 190 Atsižvelgdamas į tokius argumentus, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 148 punkte konstatavo, jog teleologinis aiškinimas patvirtina, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį prašymas perduoti klausimo svarstymą gali būti pateiktas neatsižvelgiant į koncentracijų *ex ante* kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų buvimą ar taikymo sritį.
- 191 Ši išvada klaidinga dėl kelių priežasčių.
- 192 Pirma, Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad šis straipsnis, kaip matyti iš šio reglamento 11 konstatuojamosios dalies, turi būti laikomas „korekcinio mechanizmu“, skirtu koncentracijų kontrolės sistemos spragoms pašalinti, leidžiant tikrinti nei Sąjungos, nei nacionalinių ribų nesiekiančias koncentracijas. Kaip matyti iš Reglamento Nr. 139/2004 preambulės konstatuojamųjų dalių ir kaip generalinis advokatas pažymėjo išvados 179 punkte, šioje

11 konstatuojamojoje dalyje kalbama apie mechanizmą, turintį taisomąją funkciją, susijusią su kompetencijos paskirstymu Komisijai ir nacionalinėms konkurencijos institucijoms, atsižvelgiant į atitinkamų įmonių teisinio saugumo poreikį ir „vieno langelio“ principą.

- 193 Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad tokios konstatuojamosios dalies nebuvo Reglamente Nr. 4064/89 ir kad ji buvo įtraukta į Reglamento Nr. 139/2004 preambulę tik siekiant atliepti problemas, kilusias dėl nuo 1997 m. pripažintos galimybės pateikti kelis pranešimus. Taigi remiantis ja negalima daryti išvados, kad Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnyje numatyto perdavimo mechanizmu siekiama panaikinti spragą koncentracijų kontrolės sistemoje, grindžiamoje tikslaus Komisijos ir nacionalinių konkurencijos institucijų kompetencijos paskirstymo principu, leidžiant Komisijai tikrinti koncentracijas, neviršijančias Sąjungos ir nacionaliniu lygmeniu nustatytą ribų.
- 194 Be to, tai, kad kai kuriose šio reglamento konstatuojamosiose dalyse, konkrečiai jo 6 ir 24 konstatuojamosiose dalyse, kalbama apie veiksmingą „visų koncentracijų“ kontrolę, taip pat nepatvirtina Komisijos palaikomos pozicijos, nes ši formuluotė susijusi tik su Europos masto koncentracijomis (šiuo klausimu žr. 2020 m. kovo 4 d. Sprendimo *Marine Harvest / Komisija*, C-10/18 P, EU:C:2020:149, 108 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), kurios šiose bylose nenagrinėjamos.
- 195 Šiuo klausimu svarbu pabrėžti, kad šiose konstatuojamosiose dalyse esanti nuoroda į „visas“ koncentracijas, kuri jau buvo pateikta Reglamento Nr. 4064/89 6 ir 7 konstatuojamosiose dalyse, rodo Sąjungos teisės aktų leidėjo norą patikslinti, kad Reglamentas Nr. 139/2004 yra vienintelė procedūrinė priemonė, taikoma išankstiniam ir centralizuotam koncentracijų tikrinimui, ir, kaip nurodyta šio reglamento 6 konstatuojamojoje dalyje, jis turi leisti veiksmingai tikrinti visas koncentracijas atsižvelgiant į jų poveikį konkurencijos struktūrai. Pagal šiame reglamente įtvirtintą „vieno langelio“ sistemą tai yra speciali procedūrinė priemonė, skirta taikyti išimtinai įmonių koncentracijoms, dėl kurių atsiranda esminių struktūrinių pokyčių, kurių poveikis rinkai peržengia valstybės narės nacionalines sienas, kaip tai matyti iš minėto reglamento 8 konstatuojamosios dalies (2023 m. kovo 16 d. Sprendimo *Towercast*, C-449/21, EU:C:2023:207, 36 ir 37 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).
- 196 Antra, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 147 ir 148 punktuose klaidingai konstatavo, kad Reglamento Nr. 139/2004 15 ir 16 konstatuojamosios dalys patvirtina aiškinimą, pagal kurį prašymas pagal šio reglamento 22 straipsnį gali būti pateiktas neatsižvelgiant į koncentracijų *ex ante* kontrolę reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų taikymo sritį.
- 197 Minėto reglamento 15 konstatuojamojoje dalyje, susijusioje su visais perdavimo mechanizmais, nurodyta, kad Komisija įgyja įgaliojimus tikrinti koncentraciją ir imtis dėl jos veiksmų vienos ar kelių prašančiųjų valstybių narių „vardu“. Šios konstatuojamosios dalies formuluotė sunkiai suderinama su Komisijos pateiktu ir Bendrojo Teismo palaikytu aiškinimu, kad minėtu 22 straipsniu Komisijai suteikiama kompetencija tikrinti tam tikras koncentracijas, darančias poveikį konkurencijai „vidaus rinkoje“ bendrąja prasme, neatsižvelgiant į šio sprendimo 182 punkte primintą sąlygą, kad koncentracija, kurią prašoma perduoti tikrinti, turi kelti didelę grėsmę konkurencijai tokį prašymą teikiančios „valstybės narės ar valstybių narių teritorijoje“.
- 198 Be to, reikia pabrėžti, kad minėtoje 15 konstatuojamojoje dalyje nurodytos „kitos valstybės narės, kurios pagal savo kompetenciją taip pat gali patikrinti koncentraciją“. Tokia nuoroda turi prasmę tik tuo atveju, jei valstybės narės kompetencija tikrinti koncentraciją yra išankstinė sąlyga tam, kad ji galėtų prašyti perduoti šią koncentraciją tikrinti Komisijai arba prisidėti prie tokio prašymo.

- 199 Trečia, tiek istorinis, tiek kontekstinis Reglamento Nr. 139/2004 aiškinimas rodo, kad nuo šiol šio reglamento 22 straipsnyje numatyto perdavimo mechanizmu siekiama tik dviejų pagrindinių tikslų. Pirmasis tikslas, kuriuo remiantis Reglamente Nr. 4064/89 buvo nustatytas perdavimo mechanizmas, anuomet vadintas „Nyderlandų išlyga“, buvo leisti tikrinti koncentracijas, galinčias iškraipyti konkurenciją vietos lygmeniu, kai aptariama valstybė narė neturi nacionalinės teisės aktų koncentracijų kontrolės srityje. Antrasis tikslas, nustatytas Reglamentu Nr. 1310/97 iš dalies keičiant Reglamentą Nr. 4064/89, o vėliau įtvirtintas priėmus Reglamentą Nr. 139/2004, yra, kaip pažymėta šio sprendimo 192 ir 193 punktuose, išplėsti „vieno langelio“ principą, kad Komisija galėtų patikrinti koncentraciją, apie kurią pranešta arba praneština keliose valstybėse narėse, kad būtų išvengta kelių pranešimų nacionaliniu lygmeniu ir taip padidintas įmonių teisinis saugumas.
- 200 Vis dėlto nenustatyta, kad šis mechanizmas buvo skirtas kontrolės sistemos, kuri pirmiausia grindžiama apyvartos ribomis ir iš esmės negali apimti visų galimai probleminių koncentracijų, trūkumams pašalinti.
- 201 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Bendrasis Teismas, remdamasis Reglamento Nr. 139/2004 konstatuojamosiomis dalimis, padarė klaidingą išvadą, kad jo 22 straipsnyje nustatytas „korekcinis mechanizmas“, kuriuo siekiama visų koncentracijų, turinčių reikšmingą poveikį konkurencijos struktūrai Sąjungoje, veiksmingos kontrolės.
- 202 Be to, toks aiškinimas nesuderinamas su tam tikrais tikslais, kurių siekiama Reglamentu Nr. 139/2004, vertinamu kaip visuma.
- 203 Sistemiskai iš Reglamento Nr. 139/2004 konstatuojamųjų dalių galima daryti išvadą, kad nors juo siekiama įtvirtinti „[konkretų teisės aktą – reglamentą], kuris leistų veiksmingai kontroliuoti visų koncentracijų daromą poveikį konkurencijos struktūrai“ (6 konstatuojamoji dalis), juo taip pat siekiama sukurti veiksmingą ir nuspėjamą kontrolės sistemą, atsižvelgiant į teisinio saugumo poreikį, ir pagrįstą „vieno langelio“ principu (8 ir 11 konstatuojamosios dalys). Kartu ši sistema grindžiama aiškiu užduočių paskirstymu atitinkamai Komisijai ir valstybėms narėms bei tikslu pranešimo ir sustabdymo sąlygų, privalomų koncentracijos šalims, apibrėžimu (šiuo klausimu žr. 2007 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija*, C-202/06 P, EU:C:2007:814, 35–37 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 204 Šiuo tikslu, panašiai kaip ir pradiname Reglamente Nr. 4064/89 dėl koncentracijų kontrolės, Reglamente Nr. 139/2004 yra nuostatų, kuriomis dėl teisinio saugumo priežasčių ir paisant atitinkamų įmonių interesų siekiama apriboti Komisijos turimų atlikti koncentracijų patikros procedūrų trukmę. Tam teisės aktų leidėjas siekė užtikrinti koncentracijų kontrolę laikantis tokių terminų, kurie būtų suderinami ir su gero administravimo, ir su komercinės veiklos reikalavimais (šiuo klausimu žr. 2004 m. birželio 22 d. Sprendimo *Portugalija / Komisija*, C-42/01, EU:C:2004:379, 51 ir 53 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 205 Komisijos pateiktas Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio aiškinimas, kurį patvirtino Bendrasis Teismas, gali pažeisti įvairių šiuo reglamentu siekiamų tikslų pusiausvyrą.
- 206 Konkrečiai kalbant, toks aiškinimas kenkia veiksmingumui, nuspėjamumui ir teisiniam saugumui, kurie turi būti užtikrinti koncentracijos šalims.
- 207 Nors Reglamentu Nr. 139/2004 iš tikrųjų siekiama sukurti konkurencijai galimai žalingų įmonių koncentracijų kontrolės sistemą, kartu juo siekiama nustatyti, pirma, aiškų kompetencijos paskirstymą tarp Komisijos ir nacionalinių konkurencijos institucijų ir, antra, veiksmingą ir

nuspėjamą išankstinės atitinkamų įmonių kontrolės sistemą. Visos šio reglamento nuostatos ir konkrečiai jo 22 straipsnyje numatytas perdavimo mechanizmas turi būti vertinamos atsižvelgiant būtent į visus šiuos tikslus ir jų pusiausvyrą.

- 208 Šiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad, atsižvelgiant į išankstinės įmonių koncentracijų kontrolės tvarkas, kurios viena po kitos buvo numatytos Sąjungos lygmeniu, ribos, nustatytos siekiant sužinoti, ar apie koncentraciją turi būti pranešta, yra ypač svarbios. Įmonės, kurioms gali būti taikomos pranešimo ir sustabdymo pareigos, iš tikrųjų turi galėti lengvai nustatyti, ar jų planuojamos koncentracijos turi būti iš anksto patikrintos ir, jei taip, kokia institucija turi tai padaryti ir kada galima tikėtis, kad ši institucija priims sprendimą dėl tokios koncentracijos.
- 209 Nacionalinių konkurencijos institucijų kompetencijos nustatymas remiantis su apyvarta susijusiais kriterijais yra svarbus nuspėjamumo ir teisinio saugumo garantas atitinkamoms įmonėms, kurios, kai numato vykdyti koncentraciją, turi galėti lengvai ir greitai nustatyti, į kurią instituciją kreiptis, per kokį terminą ir kokia forma tai padaryti, be kita ko, kiek tai susiję su reikalaujamos informacijos kalba ir turiniu.
- 210 Kaip generalinis advokatas iš esmės pabrėžia išvados 206–213 punktuose, pirma, Komisijos pasiūlytas neformalus pranešimas apie koncentraciją kiekvienai nacionalinei konkurencijos institucijai valstybėse narėse ir kitose valstybėse EEE susitarimo šalyse būtų nesuderinamas su veiksmingumo tikslu, kurio siekiama Reglamentu Nr. 139/2004. Antra, jei būtų pritarta Komisijos siūlomam šio reglamento 22 straipsnio aiškinimui, būtų labai keblu apibrėžti įmonėms taikytinus procedūrinius reikalavimus, o tai neatitiktų minėto reglamento tikslo atsižvelgti į įmonių teisinio saugumo poreikį.
- 211 Ketvirta, dėl būtinybės leisti vykdyti veiksmingą visų koncentracijų, turinčių didelį poveikį konkurencijos struktūrai Sąjungoje, kontrolę bet kuriuo atveju negali būti išplėsta Reglamento Nr. 139/2004 taikymo sritis.
- 212 Šiuo klausimu svarbu pabrėžti, kad, priėmus Reglamentą Nr. 4064/89, kuris buvo pakeistas Reglamentu Nr. 139/2004, Sąjungoje buvo nustatytos specialios taisyklės, taikomos koncentracijoms, galinčioms itin riboti veiksmingą konkurenciją vidaus rinkoje arba didelėje jos dalyje.
- 213 Šiais reglamentais, grindžiamais SESV 103 ir 352 straipsniais (anksčiau – EB 83 ir 308 straipsniai), būtent reglamentuota visų koncentracijų, viršijančių numatytas ribas, išankstinė kontrolė, pagrįsta privalomo pranešimo sistema. Taigi minėti reglamentai priskiriami visumai teisės aktų, kuriais siekiama įgyvendinti SESV 101 ir 102 straipsnius ir nustatyti kontrolės sistemą, užtikrinančią, kad Sąjungos vidaus rinkoje nebūtų iškreipta konkurencija (2017 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Austria Asphalt*, C-248/16, EU:C:2017:643, 31 punktas).
- 214 Vis dėlto, kaip yra nusprendęs Teisingumo Teismas, pagal Reglamento Nr. 139/2004 21 straipsnio 1 dalį nedraudžiama, kad Europos mastu neveikiančią įmonių koncentraciją, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 1 straipsnį, nesiekiančią nacionalinėje teisėje numatytą privalomos *ex ante* kontrolės ribų, tikrintų valstybės narės nacionalinė konkurencijos institucija, pavyzdžiui, kaip SESV 102 straipsnyje draudžiamą piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, atsižvelgiant į konkurencijos struktūrą nacionalinio masto rinkoje. Taigi pagal Reglamentą Nr. 139/2004 nedraudžiama, kad nacionalinės konkurencijos institucijos ir nacionaliniai teismai, remdamiesi SESV 102 straipsnio tiesioginiu veikimu ir taikydami savo

procesines taisykles, tikrintų tokią ne Sąjungos masto koncentraciją, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje (2023 m. kovo 16 d. Sprendimo *Towercast*, C-449/21, EU:C:2023:207, 50 ir 53 punktai).

- 215 Galiausiai, penkta, kaip generalinis advokatas iš esmės pažymėjo išvados 216 ir 218 punktuose, atrodo, kad Bendrojo Teismo pateiktas platus Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos aiškinimas, dėl kurio gali būti išplėsta šio reglamento taikymo sritis ir Komisijos kompetencija tikrinti koncentracijas, prieštarauja Sąjungos institucinei struktūrai būdingam institucinės pusiausvyros principui, kylančiam iš ESS 13 straipsnio 2 dalies, pagal kurią reikalaujama, kad kiekviena institucija vykdytų savo įgaliojimus paisydama kitų institucijų įgaliojimų (2024 m. balandžio 9 d. Sprendimo *Komisija / Taryba (Tarptautinių susitarimų pasirašymas)*, C-551/21, EU:C:2024:281, 62 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 216 Kaip pažymėta šio sprendimo 183 punkte, buvo numatyta speciali teisėkūros procedūra siekiant peržiūrėti minėto reglamento taikymo sritį apibrėžiančius ribinius dydžius. Taigi darant prielaidą, kad Reglamente Nr. 139/2004 numatytų apyvarta grindžiamų kompetencijos ribų veiksmingumas pasirodytų nepakankamas tam tikroms koncentracijoms, galinčioms daryti reikšmingą poveikį konkurencijai, tikrinti, tik Sąjungos teisės aktų leidėjas turi jas peržiūrėti arba numatyti apsaugos mechanizmą, leidžiantį Komisijai tikrinti tokią koncentraciją.
- 217 Be to, net darant prielaidą, kad tam tikrose rinkose pastebimi pokyčiai, pavyzdžiui, atsiradusios novatoriškos įmonės, kurios atlieka arba gali atlikti svarbų konkurencinį vaidmenį, nepaisant to, kad koncentracijos metu jų apyvarta yra maža arba jos išvis nėra, pateisina koncentracijų, kurias verta iš anksto patikrinti, išplėtimą, valstybėms narėms leidžiama sumažinti savo pačių kompetencijos ribas, grindžiamas apyvarta, nustatytas nacionalinės teisės aktuose.
- 218 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą aiškindamas Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą, kai nusprendė, kad joje nustatytais sąlygomis valstybės narės gali pateikti prašymą pagal šią nuostatą, neatsižvelgdamos į savo nacionalinės teisės aktų koncentracijų *ex ante* kontrolės srityje taikymo sritį. Taigi Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad Komisija ginčijamais sprendimais pagrįstai patenkino prašymą perduoti klausimo svarstymą ir prašymus prisidėti pagal Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsnį.
- 219 Atsižvelgiant į apeliacinių skundų pirmojo pagrindo pagrįstumą, reikia panaikinti skundžiamą sprendimą, nesant reikalo nagrinėti kitų apeliaciniuose skunduose nurodytų pagrindų.

Dėl ieškinio Bendrajame Teisme

- 220 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmos pastraipos antrą sakinį Teisingumo Teismas gali, jei panaikina Bendrojo Teismo sprendimą, pats priimti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti.
- 221 Taip yra šiuo atveju, nes ieškinio, kuriuo siekta panaikinti ginčijamus sprendimus ir informacinį pranešimą, pagrindai buvo aptarti Bendrajame Teisme laikantis rungimosi principo ir siekiant juos išnagrinėti nereikia imtis jokių papildomų proceso organizavimo ar pasirengimo nagrinėti bylą priemonių.

- 222 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad dėl šio sprendimo 121–218 punktuose nurodytų motyvų ginčijami sprendimai turi būti panaikinti, nes Komisija negalėjo remtis Reglamento Nr. 139/2004 22 straipsniu, kad patikrintų nagrinėjamą koncentraciją. Komisija klaidingai aiškino Reglamentą Nr. 139/2004, kai ginčijamuose sprendimuose laikėsi nuomonės, kad gali patenkinti prašymą perduoti klausimo svarstymą pagal šio reglamento 22 straipsnį, kai ši prašymą pateikiančios valstybės narės pagal jų nacionalinės koncentracijų kontrolę reglamentuojančius teisės aktus neturi įgaliojimų tikrinti koncentracijos, dėl kurios pateiktas toks prašymas.
- 223 Vis dėlto reikalavimus panaikinti prašymą perduoti klausimo svarstymą ir informacinį pranešimą reikia atmesti.
- 224 Pirma, kalbant apie informacinį pranešimą, kuriame neįtvirtinta galutinė Komisijos pozicija dėl nagrinėjamos koncentracijos tikrinimo ir dėl kurio Komisijai galutinai nekyla Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnyje numatyta pareiga sustabdyti koncentracijos vykdymą, pažymėtina, kad jis turi būti laikomas tarpiniu ir parengiamuoju ginčijamų sprendimų aktu, dėl kurio negalima pareikšti ieškinio.
- 225 Antra, kalbant apie reikalavimą dėl prašymo perduoti klausimo svarstymą, pažymėtina, kad, nesant su juo susijusių reikalavimų ieškinyje pirmojoje instancijoje, jis taip pat turi būti pripažintas nepriimtinu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 226 Pagal Procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra pagrįstas ir pats Teisingumo Teismas priima galutinį sprendimą byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia šis teismas.
- 227 Pagal šio reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.
- 228 Kadangi Komisija iš esmės pralaimėjo bylą, be savo bylinėjimosi išlaidų, ji turi padengti *Illumina* ir *Grail* bylinėjimosi išlaidas, patirtas pirmojoje ir apeliacinėje instancijose, pagal jų pateiktus reikalavimus. Komisija taip pat turi padengti *Biocom California* bylinėjimosi išlaidas, patirtas dėl jos įstojimo į bylą C-611/22 P, pagal šios bendrovės pateiktus reikalavimus.
- 229 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, įstojusios į bylą valstybės narės ir Sąjungos institucijos padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Remiantis šia nuostata, reikia nuspręsti, kad Estijos Respublika, Graikijos Respublika, Prancūzijos Respublika ir Nyderlandų Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.
- 230 Pagal Procedūros reglamento 140 straipsnio 2 dalį, taip pat taikomą apeliaciniame procese pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, jeigu ELPA priežiūros institucija įstoja į bylą, ji padengia savo bylinėjimosi išlaidas.
- 231 Taigi ELPA priežiūros institucija, kaip įstojusi į bylą apeliacinėje instancijoje šalis, padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. Panaikinti 2022 m. liepos 13 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Illumina / Komisija* (T-227/21, EU:T:2022:447).
2. Panaikinti 2021 m. balandžio 19 d. Komisijos sprendimą C(2021)2847 *final*, kuriuo patenkintas Prancūzijos nacionalinės konkurencijos institucijos prašymas, kad Komisija patikrintų koncentraciją, kuria *Illumina Inc.* siekė įgyti išimtinę *Grail LLC* kontrolę (byla COMP/M.10188 – *Illumina / Grail*).
3. Panaikinti 2021 m. balandžio 19 d. Komisijos sprendimus C(2021)2848 *final*, C(2021)2849 *final*, C(2021)2851 *final*, C(2021)2854 *final* ir C(2021) 2855 *final*, kuriais patenkinti Graikijos, Belgijos, Norvegijos, Islandijos ir Nyderlandų konkurencijos institucijų prašymai prisidėti prie prašymo perduoti klausimo svarstymą.
4. Atmesti likusią ieškinio dalį.
5. Europos Komisija, be savo bylinėjimosi išlaidų, padengia bylinėjimosi išlaidas, kurias *Illumina Inc.* ir *Grail LLC* patyrė pirmojoje instancijoje ir per apeliacinį procesą, ir *Biocom California* bylinėjimosi išlaidas, patirtas apeliaciniame procese byloje C-611/22 P.
6. Estijos Respublika, Graikijos Respublika, Prancūzijos Respublika, Nyderlandų Karalystė ir ELPA priežiūros institucija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.